telefon: 0746/230.032 redactia@opiniastudenteasca.ro www.opiniastudenteasca.ro

opinia veche

● Anul XLII ● 2013 ● 11 - 17 martie ● Nr. 451 ● IAȘI ● GRATUIT ● 5000 de exemplare

La periferia Europei, cu degetul pe sonerie

● despre aderarea României și Bulgariei la spațiul Schengen au comentat jurnaliștii Adrian Cochino, Gabriel Giurgiu și Cristian Pantazi

pagina 13

EDITORIAL

Repetenți în Schengen

Știți cazul studentului căruia îi pui un 5 din milă (de grijă să nu-i distrugi iremediabil viitorul), cînd el merită undeva între 3 și 4, sperînd că asta îl va încuraja să se pună cu burta pe carte? Iar el, în loc să zică bogdaproste în sinea lui și s-o ia ca pe-un prilej de a-și schimba raportarea și atitudinea față de școală și învățare, se întoarce împotriva profesorului, să-l întrebe de ce el a luat 5, cînd se aștepta la o notă peste 8, chiar 9, de ce nu și 10? Așa este și **România** în raport cu **Uniunea Europeană**. Ca un student repetent, care refuză să își corecteze greșelile și mai degrabă ar rămîne cu restanță și să scrie pe **Facebook** porcării despre profesor. Numai că în cazul țării noastre, miniștri ai **USL** își declară public oprobriul față de **UE** și **Germania**, cu a ei **Angela Merkel** cu tot, lăsînd un scuipat la granița intrării în **Schengen**. „Dacă voi nu ne vreți, nici noi nu vă vrem!”. Iaca, fîs și la naiba, cu **MCV**-ul, cu **Uniunea**, cu tot.

Unui student rebel nu-i pasă de aprecierea profesorului care îi spune că are probleme grave în ceea ce privește asimilarea și aplicarea unor noțiuni fundamentale, șmai ales că munca lui pentru corectarea acestora este nu doar cvasi-inexistentă, ci este dublată și de abateri seriose de la normele de conduită academică. Nici **României** conduse de guvernul **USL** nu pare să îi pese că **Germania** s-a întors împotriva ei și nu mai are de gînd să îi dea notă de trecere în **Schengen**. Că, mai mult, s-a format pînă și un soi de comisie formată din patru state care o să stea ca portarii să apere mingile pe care e posibil să le mai trimitem în poarta **UE** de complezență.

Profesorul n-are curaj să se înfrunte cu studentul cînd acesta îi cere socoteală. Nici **UE** cu **România**. Dragi studenți, să știți că școala nu o faceți pentru profesorii voștri, ci pentru voi. Dragi reprezentanți **USL**, nu cred că neintrarea în **Schengen** o să doară mai mult **Germania** decît o să ne doară pe noi. Să nu ne mai umflăm în penele pe care nu le avem, să dăm drumul cu încredere la sacrificii. Să începem să ne lepădăm de niște personaje și de niște obiceiuri putrede, ca studentul care își mai taie din statul pe **Facebook** și zilele de club. Ținînd cu dinții de voiculești, dînd pomeni la pensionari, n-o să primim notă de trecere. Măsurile de austeritate dor, dar sînt necesare ca un vaccin. Dacă am putea să ne educăm să nu mai gîndim de azi pe mîine, am putea să vedem că euro-scepticismul acesta este o formă de miopie crasă, de ipocrizie față de noi înșine.

De la o vîrstă este rușinos să mimezi naivitatea, așa îmi place să le spun studenților mei. De șase ani de cînd sîntem membri ai **UE**, cred că știm la ce este bună pîinea asta în care am fost primiți și cît de mult ne hrănește. Nu putem să spunem așa, senini, că nu servim și să ne botoșim că sîntem arătați cu degetul fiindcă sîntem corupți. Nu e ca și cum am putea pretinde că nu este adevărat ori că am putea să ștergem cu buretele această țară ereditară. Însă am putea să începem să muncim. Este **România** pregătită pentru **Schengen**? Ni se spune că, „tehnic” (mulți nu știm ce semnifică acest tehnic), da. Este studentul pregătit să iasă din facultate, să îi dăm diploma ca să profeseze? Tehnic, nu. Dar cine spune că are nevoie de diplomă pentru ceea ce el de fapt, nu a vrut niciodată cu adevărat să facă?

Laura PĂULEȚ

Cum fac universitățile ieșene sport ca la carte

● în Campusul „Tudor Vladimirescu” se regăsesc mai multe terenuri în aer liber ● la Agronomie studenții pot practica gratuit orice sport doresc ● cei de la „Cuza” trebuie să caute iarna alte săli, fiincă universitatea nu are nici una acoperită ● cei de la Arte își împart spațiile cu cluburile sportive ● la Medicină, o sală este destinată băieților și alta fetelor și studenților de la Farmacie

pagina 5

„În felul acesta ne menținem noi sănătoși și tineri”

SERIE DE INTERVIURI „OPINIA VECHE”

Sper să apuc în Parlament ziua în care un guvern va pune școala pe locul meritat

interviu cu prof. univ. dr. Anghel Stanciu, președintele Senatului Universității Tehnice „Gheorghe Asachi” din Iași

Scaunul de președinte al Senatului la Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIAȘI) e așezat, pe jumătate, în Parlament. Implicat într-o politică pe care ar trebui s-o stăpînească la intrarea în instituția de învățămînt superior, Anghel Stanciu crede că n-a părtinit nici profesoratul, nici puterea din spatele pupitrului, la București. O spune cumpătat, alegîndu-și vorbele ca-ntr-un discurs pregătit. În mijlocul celui de-al șaselea mandat de parlamentar, după ce i-au trecut prin mîini atîtea variante ale Legii Educației și nu numai, drumul de-acum al învățămîntului îi pare rătăcit și scopul studentului în societate încîlcit printre nevoi economice fabuloase. Iar de la catedra Facultății de Construcții și Instalații, inginerii ieșiți de pe băncile școlii de dinainte de ’89 se arată mai puternici, mai buni, dar nu pot pietrui drumul noilor generații la nesfîrșit.

paginile 8 -9

Actualitate

Librex 2013, cu două premii mai sărac

● nu au fost acordate distincțiile pentru bibliofilie și antologie literară

● au participat 143 de expozanți

pagina 3

Tabletă

Unde ne stă capul și nu ne intră picioarele

● țara noastră stă la colțul intrării în spațiul Schengen, așteptînd băgarea de seamă a Europei

● România se cocoșează întruna

pagina 6

Personaj

Femeile care și-au pus viața în gardă

● pentru doamnele care cunosc limita dintre viață și moarte, succesul înseamnă apropierea de pacienți

● aleg din instinct cum să își împartă viața între serviciu și familie

pagina 7

Cultural

Sabin Păutza a sucit din baghetă a noua simfonie a lui Beethoven

● concertul vocal-simfonic de pe 8 martie, susținut la Colegiul Național de Artă „Octav Băncilă” a fost ascultat de public în deplină tăcere

pagina 12

opinia veche

este editată de studenți ai Departamentului de Jurnalism și Științe ale Comunicării și se adresează exclusiv mediului academic.

revistă săptămânală de informație, reportaj și atitudine studențească

În coloană, adunarea

Tîrg de meserii la taxă

În perioada 6 – 7 martie, **Casa de Cultură a Studenților (CCS)** din **Iași** a găzduit prima ediție a **Tîrgului de Internship-uri Internaționale AIESEC**. Cei interesați au putut trimite CV-uri pe adresa de e-mail a organizației sau la standurile din **CCS** în zilele de desfășurare a evenimentului. „Pe baza CV-ului noi îi contactăm și stabilim un interviu în care le testăm engleza cu cîteva întrebări, apoi stabilim cîteva detalii cu privire la țara și perioada în care vor să plece, dar și domeniile de care sînt interesați”, a declarat **Elena Grapă**, coordonatoarea evenimentului. O persoană poate aplica pentru mai multe *internship*-uri în același timp, urmînd ca un membru **AIESEC** să o ajute în alegerea unuia.

„Ca să fii eligibil pentru un *internship* trebuie să ai motivație, să știi destul de bine engleza scrisă și vorbită și contează și experiența profesională. Însă asta depinde de compania la care ești trimis”, a adăugat **Elena Grapă**. Platforma online a **AIESEC** are peste 2000 de *internship*-uri, iar perioada unei astfel de deplasări durează între trei și 18 luni. Studenții trebuie să plătească o taxă care variază în funcție de domeniul ales. „Pe educație taxa maximă este de 160 de euro, iar pe celelalte domenii cum ar fi marketing sau IT este de 320 de euro”, a explicat **Elena Grapă**. Taxa este folosită pentru a administra platforma **AIESEC**, pentru că sînt necesari 600.000 de euro anual, la nivel internațional.

Prin intermediul unei rețele internaționale și a acestei baze de date, **AIESEC** oferă oportunitatea de participare la programe de *internship* în cele peste 113 țări din care provin membrii organizației.

Iuliana LEONTI

Oameni și animale, în decupaje

Scurtmetrajele **„Chefu'”**, **„Colivia”**, **„Lord”** și **„Valuri”** semnate de regizorul **Adrian Sitaru** vor fi proiectate joi, 14 martie, la **Casa de Cultură a Studenților** din **Iași**, începînd cu ora 19.00. Producțiile realizate între 2007 și 2012 au fost distinse cu premii la festivaluri internaționale de film.

„Aceste scurtmetraje au fost deja proiectate la Sibiu și urmează să fie vizionate și de spectatorii din Deva, Timișoara, Oradea sau Cluj, precedînd lansarea în cinematografe a filmului «Domestic» din 22 martie, care va ajunge și la Iași. În aceste patru producții se găsesc povești amuzante despre oameni și animalele cu care se înconjoară, asemănătoare cu cele din pelicula care urmează a fi lansată”, au declarat reprezentanții casei de producție **4 Proof Film**. Cele patru materiale vor fi, așadar, un preambul la lungmetrajul **„Domestic”**, o producție pe care criticii o descriu ca fiind crudă, suprarealistă și totodată amuzantă.

Producțiile **„Valuri”** și **„Colivia”** au fost nominalizate la peste 100 de festivaluri internaționale și au obținut peste 25 de premii fiecare, cel din urmă fiind distins la cea de-a șaizecea ediție a **Festivalului Internațional de Film de la Berlin**. Lungmetrajul **„Domestic”** este a treia producție de acest fel regizată de **Adrian Sitaru**, după **„Pescuit sportiv”** și **„Din dragoste cu cele mai bune intenții”**, lansate în 2008, respectiv 2011.

Cătălina DOBROVICEANU

A mai trecut un test european

Medicina, îndemnată să-și caute cercetători

● în urma evaluării, universitatea a fost sfătuită să ofere studenților resurse de documentare electronice

Reprezentanții **Universitatății de Medicină și Farmacie „Gr. T. Popa” (UMF)** din **Iași** au făcut public raportul **Comisiei de Evaluare** din partea **Asociațiilor Universităților Europene (EUA)**, marțea trecută, pe 5 martie. Concluziile raportului scot în evidență faptul că instituția de învățămînt superior este, în momentul de față, lider regional și național în educație medicală.

Unul din punctele tari identificate în urma chestionării studenților este calitatea informațiilor învățate și posibilitatea de a participa la activități de cercetare medicală. „În raport a fost subliniat un atașament al tinerilor față de universitate, cu alte cuvinte, existînd un sentiment de comuniune. Membrii comisiei au fost impresionați de maturitatea studenților noștri, care sînt cei mai buni ambasadori ai universității”, a declarat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae,** rectorul **UMF**. De asemenea, echipa de evaluare a apreciat patrimoniul bibliografic al universității, însă a recomandat implementarea unor resurse electronice de documentare pentru studenți, doctoranzi și cadre didactice.

Aceștia au analizat și gradul de dezvoltare a ariilor de cercetare și de atragere a grupurilor de cercetători independente. „Observația pe care o face comisia legată de cercetare este că trebuie să identificăm acele plaje de nișă în cercetare. Cu alte cuvinte, să ne concentrăm pe anumite domenii care sînt neacoperite în acest moment și să adunăm în jurul nostru cercetători care să nu fie numai din interiorul țării ci și specialiști de la nivel global”, a adăugat prof. univ. dr. **Vasile Astărăstoae**.

Studenții sînt mulțumiti de activitățile practice

Cele două vizite ale echipei de examinare au avut loc în 2012, între 24 – 26 iunie și 28 – 31 octombrie. Rezultatul raportului de evaluare atestă faptul că **UMF** se încadrează în categoria de universități de cercetare avansată și educație.

Cătălina DOBROVICEANU

Politehnica a ales specialiștii în cifre din licee

● 48 de elevi vor reprezenta Iașul la competiția națională

La sfîrșitul săptămînii trecute, aproximativ 400 de elevi de liceu au participat la faza județeană a **Concursului de Matematică Aplicată „Adolf Haimovici”**. Competiția a fost organizată de **Facultatea de Construcții de Mașini și Management Industrial (FCMMI)** de la **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”**, în colaborare cu **Inspectoratul Școlar Județean (ISJ)** și **Colegiul Tehnic „Gheorghe Asachi”** în zilele de 9 și 10 martie. „Competiția se află la cea de-a XVII-a ediție și se adresează elevilor de liceu. Concursul a fost împărțit pe patru domenii, tehnic, uman, servicii și științe ale naturii. Pentru fiecare an de liceu, s-a elaborat cîte un set de patru subiecte, realizate la Iași de către profesori de licee”, a declarat prof. univ. dr. **Gheorghe Nagîț**, decanul **FCMMI**.

Tinerii, premiați de decan

Decernarea diplomelor cîștigătorilor a avut loc duminică, 10 martie în **Amfiteatrul „Constantin Picoș”** al **FCMMI**. „Din cei 400 de elevi înscriși, au dat ieri tezele 310 iar dintre aceștia, am premiat 163. De asemenea, primii trei cîștigători ai fiecărui profil au fost aleși să alcătuiască echipa care va reprezenta Iașul la faza națională, de pe 9 mai. Avînd în vedere că au fost patru clase cu cîte patru profiluri fiecare, asta înseamnă că 48 dintre ei ne vor reprezenta”, a explicat decanul **FCMMI**. Pe profilul uman, **Mariana Nastasiu**, de la **Colegiul Național „Garabet Ibrăileanu”** a obținut punctajul maxim, de 28 de puncte.

Cîștigătorii vor avea parte și de diferite beneficii din partea **FCMMI**. „Le vom oferi celor cu premii avantaje la concursul de admitere la facultatea noastră, aceștia putînd intra fără să dea concurs iar cei cu mențiune vor primi două puncte la media finală”, a precizat decanul **FCMMI**. De asemenea, alte 16 burse profesionale vor fi acordate de către facultate studenților din anul I, dacă au fost premiați la **Concursul „Adolf Haimovici”**.

Cei 48 de elevi care vor alcătui echipa **Iașului** vor participa la faza națională a competiției, care avea loc pe 9 mai la **FCMMI**.

Paul ANDRICI

Din America în Africa, pe bicicletă

● diplomatul Bruce Kleiner le-a vorbit studenților despre păstrarea obiectivității în jurnalism

Consilierul pentru presă și cultură al **Ambasadei Statelor Unite ale Americii la București**, directorul **Centrului Cultural American**, **Bruce Kleiner** a fost prezent la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”** din **Iași**, miercuri, 6 martie, într-o întîlnire cu studenții. Începînd cu ora 10.00, în **Sala „Ferdinand”** a universității, aceștia au purtat o discuție cu oficialul american, în cadrul conferinței intitulate „Ieri jurnalist, azi diplomat: provocările și statisfacțiile vieții în Departamentul de Stat al SUA”.

Bruce Kleiner a oferit cîteva recomandări despre obiectivitatea în jurnalism, invitatul sfătuindu-i pe studenți să-și asculte de fiecare dată cu mare atenție interlocutorul, să analizeze critic toate informațiile pe care le primesc, pentru ca în final să poată avea certitudinea că informațiile sînt corecte. Consilierul a prezentat pagina de **Facebook** a **Ambasadei SUA**, subliniind importanța prezenței în mediul *online* în comunicarea cu publicul tînăr. Diplomatul a antrenat și o discuție personală, vorbind despre „perioada aceea în care termini toate studiile și n-ai nici o idee unde o să te ducă viața”, sfătuindu-i pe studenții prezenți să-și urmeze instinctele, amintind despre călătoriile sale din jurul lumii.

„Am lucrat patru luni ca mesager pe bicicletă ca să economisesc destui bani să pot călători doi ani”, a povestit invitatul. El a mai menționat că experiențele trăite ulterior în **Africa** l-au impresionat prin modul în care i-au dezvăluit schimbările culturale de pe un continent pe altul. „Pe vremea aceea, în Ghana, hărțile erau foarte proaste și am mers pe jos prin tot felul de sate. Și cînd ajungeam într-unul, eram înconjurat de mase de copii, toți vroiau să mă atingă. Eram prima persoană albă pe care aceștia o văzuseră vreodată. Și la fel ca aici, la Universitate, a trebuit să merg să vad «rectorul», șeful de trib” , și-a amintit invitatul.

Diplomatul **Bruce Kleiner** a mai participat săptămîna trecută și la o discuție despre „Social Media în interiorul Ambasadei Americane”, din cadrul evenimentului **„PR OUTlook”** organizat de **Asociația PRIME**.

Iulian BÎRZOI

Despre artă și carieră, de pe scena Operei din Iași

● Beatrice Rancea a ținut un discurs despre carieră și despre determinarea de care trebuie să dai dovadă atunci cînd vrei să realizezi ceva

Managerul **Operei Naționale Române (ONR)** din **Iași**, **Beatrice Rancea,** s-a întîlnit săptămîna trecută, miercuri, 6 martie, cu studenții **Universității „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din **Iași**. Evenimentul a avut loc în **Aula Magna „Mihai Eminescu”** a universității, de la ora 18.00 și a prilejuit, timp de două ore, un dialog între invitat și studenții participanți, despre starea instituției de cultură ieșeană și despre ce presupune

Moderatorul întîlnirii, conf. univ. dr. **Nicolae Crețu** a precizat că scopul evenimentului ascunde „o intenție pedagogică, pentru că un profesor de literatură este cel mai potrivit să conducă studenții la expoziții, concerte sau spectacole și literatura este cea mai apropiată de artă”. Managerul **ONR Iași** le-a vorbit studenților despre carieră și despre determinarea de care trebuie să dai dovadă atunci cînd vrei să realizezi ceva. „La Iași mă simt din ce în ce mai mult ca acasă, indiferent dacă am fost întîmpinată cu dragoste sau cu răceală. Există momente cînd ai senzația că nu mai e nevoie de tine în acel loc, însă atunci cînd ești mai descurajat vine un semn de la Dumnezeu. Și te întîlnești cu o persoană pe stradă care îți mulțumește pentru ceea ce faci pentru public și schimbă totul”, a declarat **Beatrice Rancea**.

Motivat de concepția filozofului german **Arthur Schopenhauer**, anume că „lumea este o manifestare a voinței”, prof. univ. dr. **VasileIșan**, rectorul **UAIC** a punctat faptul că „puterea intenției alimentează ideea că Beatrice Rancea a reușit să impună instituția publică ieșeană pe un traiectoriu firesc, meritat de oamenii care o slujesc și care vor să se afirme prin actele artistice de o excelentă calitate”. Managerul **ONR Iași** consideră că rezultatele muncii sale vin din convingerea că **Iașul** trebuie să dețină un loc cît mai sus din punct de vedere al felului în care este tratată arta. „Nu m-am poziționat ca un salvator la Operă. Am remarcat că a crescut numărul tinerilor prezenți în săile de spectacol și de aceea trebuie să ajutăm tinerii, să-i descoperim, să-i încurajăm”, a adăugat **Beatrice Rancea**. Referitor la acest subiect, tinerii au adresat întrebări despre cum pot fi depășite cele mai dificile momente din viață, despre puterea de a învinge un refuz sau despre cum poate fi alimentată corect puterea de convingere în cazul în care te afli la conducerea unei instituții culturale.

Potrivit conf. univ. dr. **Nicolae Crețu**, întîlnirea – dialog a fost o urmare a invitației lansate de regizorul **Andrei Șerban** la avanpremiera celor două spectacole puse în scenă la **Iași**, **„Indiile Galante”** și **„Troienele”**. Evenimentul a fost organizat de **Catedra de Literatura română „Garabet Ibrăileanu”**.

Mădălina OLARIU

A trecut primăvara cărților

Librex 2013, cu două premii mai sărac

● nu au fost acordate distincțiile pentru bibliofilie și antologie literară ● au participat 143 de expozanți

Ediția de anul acesta a **Tîrgului Internațional de Carte „LIBREX. Primăvara cărților la Iași”** s-a încheiat duminică, 10 martie. Evenimentele cuprinse în programul ediției cu numărul al XXI-lea au început miercuri, pe 6 martie, printre acestea numărîndu-se 146 de lansări de cărți, reviste și partituri muzicale, precum și o serie de alte manifestări culturale. Astfel, în incinta **Sălii Polivalente** și la **Casa Cărții** din **Iași** au avut loc recitaluri poetice, spectacole de teatru, expoziții de grafică și pictură, proiecții de film și concursuri. „Față de anii trecuți s-au înmulțit evenimentele culturale conexe. De exemplu, a avut loc pentru prima dată concursul «Micul Prinț», pentru copii. Astfel de manifestări au arătat mai bine acum față de 2012, de exemplu”, a declarat scriitorul **Ioan Holban**, director al **Teatrului pentru Copii și Tineret „Luceafărul” Iași** și președintele comisiei de jurizare pentru premiile **LIBREX 2013**.

Acesta a explicat că două dintre premii nu au fost acordate în ediția a XXI-a, astfel încît s-au înmînat doar 14 distincții unor edituri și autori reprezentativi pentru promovarea literaturii în ultimul an. „La nivel de ofertă de carte, pot spune că a fost o ediție mai consistentă în ceea ce privește editurile albaneze, islamiste, evreiești, de aceea am introdus și un premiu nou, «Petru Caraman» pentru multiculturalitate, acordat Asociației Liga Albanezilor din România, de la București. Cred că lucrul acesta se va perpetua și la viitoarele ediții. Numărul mare de cărți de specialitate, științifice de la editurile universitare ne spune ceva despre publicul pe care-l găsesc editurile la Iași”, a adăugat **Ioan Holban**.

Multe dintre standuri au fost dedicate cărților religioase

Ediția de anul acesta i-a avut printre invitați pe **Alteța Sa Regală**, **Principele Radu al României**, scriitorii **Cassian Maria Spiridon**, **Lucin Vasiliu**, **Dan Lungu**, precum și o serie de profesori din mediul universitar și preuniversitar. De asemenea, a existat și o campanie de promovare a autorilor noi, fiind desemnați doi autori ai zilei, **Mihaela Gârlea** și **Eliza Macadan**, pe 8 și 9 martie. În legătura cu prezența unui număr mare de expozanți de carte religioasă, scriitorul **Ioan Holban** a menționat că „a fost, într-adevăr, o ediție bogată în acest sens, însă asta nu e o noutate pentru tîrg, ci se întîmplă de aproape 15 ani, pentru că Iașul este un pol spiritual important”. Acesta a apreciat că **LIBREX 2013** a avut parte de o mai bună reprezentare în ceea ce privește traducerile din limbi clasice, **Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza”** din **Iași** primind **Premiul „Șaraga”** pentru cea mai importană ediție critică, titlul „Dosoftei. Parimiile preste an (Iași, 1683)”.

Anul acesta, **Tîrgul Internațional de Carte** a adus la **Iași** 143 expozanți de carte, artă, muzică, papetărie și jucării din **România** și **Republica Moldova**.

Anca TOMA

„Poziția copilului”, pe ecranele lumii

● premiera națională a avut loc pe 4 martie, la Teatrul Național din București

Proiecția de gală a filmului „Poziția copilului”, în regia lui **Călin Peter Netzer**, va avea loc la **Iași**, joi, 14 martie. Lungmetrajul premiat cu **Ursul de Aur** la **Festivalul Internațional de Film** de la **Berlin** va rula la **Cinema City**, în incinta complexului comercial **Iulius Mall**.

„La eveniment vor participa regizorul Călin Peter Netzer și actrița Natașa Raab, iar după proiecție vor discuta cu spectatorii despre peliculă. Filmul se găsește deja în cinematografe și poate fi vizionat începînd cu ora 19.00, iar dacă săptămîna aceasta se observă un interes din partea publicului, va rămîne în grila de difuzare”, a menționat **Florentina Ciuvercă**, responsabil cu relații publice pentru filmul „Poziția copilului”. Premiera națională a avut loc luni, 4 martie, la **Teatrul Național** din **București** și din 8 martie pelicula poate fi vizionată în 35 de cinematografe din 20 de orașe din țară, urmînd să fie proiectată și în **Franța**, **Germania**, **Austria** sau **Australia**. Filmul este cel de-al treilea lungmetraj regizat de **Călin Peter Netzer**, iar în rolurile principale joacă actorii **Luminița Gheorghiu** și **Bogdan Dumitrache**.

Prima producție de mare întindere a regizorului român, „Maria”, a fost premiată în 2003 la **Festivalul Internațional** de la **Locarno**, iar lungmetrajul „Medalia de onoare” a fost distins la **Festivalul Internațional de Film** de la **Torino**.

Cătălina DOBROVICEANU

Matematica de la „Cuza” nu merge la olimpiadă

● la TUIAȘI au fost deja selectați pentru concurs, prin examen, șase studenți din anul al II-lea

Studenții **Facultății de Matematică** de la **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC)** din **Iași** nu vor mai participa anul acesta la **Concursul Internațional de Matematică al Studenților „South-Eastern European Mathematical Olympiad for University Students” (SEEMOUS)**. Acesta se va desfășura în perioada 21 – 25 martie 2013 la **Atena**, în **Grecia** și este dedicat studenților de la specializările de matematică din universitățile europene.

Anul acesta din partea instituțiilor de învățămînt superioare din **Iași** vor participa șase studenți de la **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi”** din **Iași (TUIAȘI)**. „Facultatea de Matematică (n.r.: de la UAIC) nu este oficial implicată în concursul SEEMOUS, întrucît, la nivelul decanatului, s-a hotărît că trebuie să facem efortul de a-i orienta pe studenții noștri, cei foarte buni, de a-i îndruma și sprijini în activitatea de cercetare și mai puțin în cea competițională”, a declarat conf. univ. dr. **Marius Durea**, prodecanul **Facultății de Matematică** de la **UAIC**. Acesta a mai explicat că studenții care vor să participe, totuși, la concurs, pot să o facă fără să beneficieze, însă de pregătirea sau de sprijinul financiar al facultății.

Pe de altă parte, la **TUIAȘI** au fost deja selectați, prin examen, șase studenți, toți fiind în anul al II-lea de facultate. Nu au fost admiși studenți din anul I, considerîndu-se că aceștia nu sînt suficient de pregătiți pentru o astfel de competiție. „Cu acești șase concurenți deja se lucrează de patru ori pe săptămînă timp de cîteva ore. Universitatea suportă toate cheltuielile, iar profesorul delegat care o să însoțească echipa noastră este lect. univ. dr. Marcel Roman”, a declarat lect. univ. dr. **Mihai Ispas**.

Prima competiție **SEEMOUS** a avut loc în 2007, iar printre țările care participă se numără și **Rusia**, **Ucraina**, **Azerbaidjan**, **Bulgaria**, **Albania**, **Cipru**, **Spania**, **Suedia** și **Polonia**. Anul trecut, în palmaresul **TUIAȘI** a fost adusă medalia de argint.

Daniela VORTOLOMEI

Competiție în sistem binar

● anul trecut s-a introdus o nouă secțiune, Securitatea Informației

Facultatea de Informatică de la Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” (UAIC) din **Iași** și **Asociația Studenților Informaticieni Ieșeni (ASII)** organizează cea de-a treia ediție a **Concursului Național de Informatică FII Competition**. Acesta se va desfășura în perioada 31 martie – 2 iunie, iar înscrierea se face începînd cu data de 11 martie.

În acest an, organizatorii se așteaptă să participe un număr de 1500 de elevi și studenți, pe parcursul etapei online de calificare și 80 de concurenți la etapa finală, care va avea loc la **Iași**. „Dacă urmărim cum s-au desfășurat ultimele două ediții, din 2011 și 2012, putem observa că a crescut atît numărul participanților, cît și al partenerilor”, a declarat **Cosmin Aiftimie**, președintele **ASII**.

Tinerii informaticieni își propun să încurajeze participanții să își valorifice gîndirea algoritmică, analitică, artistică și estetică și să își susțină în public propria lucrare. Organizatorul ediției din anul 2012, **Lucian Țucă** a precizat că ediția anterioară a păstrat structura clasică, care a constat în două etape, una de dezvoltare online, în care participanții au elaborat proiectele și le-au trimis comisiei de evaluare, urmată de cea finală de la **Iași**. „Tot atunci am introdus o nouă secțiune, cea de Securitatea Informației care constă în realizarea unor teme și proiecte la un interval de timp regulat, tema finală urmînd să fie prezentată în cadrul unei conferințe”, a precizat acesta.

Pe lîngă secțiunile introduse anul trecut, există și cea de **Tehnologii Web**, care presupune pregătirea unei aplicații web după o temă dată, într-o perioadă de două luni. Pentru **Algoritmică și Programare**, participanților le vor fi propuse probleme din programa claselor a IX-a – a XI-a, cu profil intensiv informatică, iar la secțiunea de **Artă Digitală** probele vor varia de la schițe pînă la materiale manipulate digital. Pentru fiecare secțiune, concurenții vor fi organizați în echipe de maximum trei membri, excepție făcînd cea de **Tehnologii Web**, unde sînt necesari cel puțin doi participanți. „Ne dorim să creăm parteneriate cu centrele universitare și unitățile preuniversitare. Astfel, vom organiza cinci conferințe și prelegeri susținute de trainerii ASII și cadre universitare”, a declarat **Cosmin Anuța**, coordonatorul proiectului.

Subiectele și soluțiile vor fi propuse și evaluate de o comisie formată din profesori universitari și preuniversitari, precum și de reprezentanți ai unor companii IT. La ediția de anul trecut, la etapa de dezvoltare online au participat 1349 de tineri din toată țara, iar pentru etapa finală, **Iașul** a găzduit 74 de concurenți.

Mădălina OLARIU

Șah - mat

Rătăciți în Mart(i)e

● astăzi trebuie să ajungem la concluzia că femeia trebuie eliberată

Din sînul femeilor s-au alăptat atît arta cît și distrugerea. În ele poartă emblema sensibilității, a frumosului, a nașterii și a vieții, a căminului, a familiei, a stabilității și a pasiunii. A iubirii. Embleme care merită apărate și pentru care merită să lupți din răsputeri. Asta s-a și întîmplat. În numele femeilor s-au purtat războaie, s-au pierdut vieți, s-a omorît și s-a nimicit, iar ele au ajuns să fie arătate cu degetul și să fie asociate cu durerea, suferința, neîmplinirea sau hazardul.

Această dihotomie a alimentat milenii la rînd societatea, sub toate formele sale. Văzută mai mult ca fiind o posesie sau urcată la rang de ideal, femeia a fost dintotdeauna pe o poziție privilegiată, aparte. Astăzi însă trebuie să ajungem la concluzia că femeia trebuie eliberată. De toate preconcepțiile, de legende, de istorie și de idealuri. Trebuie ajutată să coboare de pe soclul pe care a fost cimentată atîtea mii de ani, dar nu trebuie adusă în genunchi.

Pentru că prin parada această comercială internațională, care poartă pe rînd haina de 8 martie sau de **Valentine’s Day**, nu se aduce decît batjocură asupra lucrurilor pe care le-a reprezentat dintotdeauna femeia. Înecată în rîuri de ciocolată, sufocată de nenumăratele scrisori de dragoste, de iubire, afecțiune sau apreciere și doborîtă de cascadele de trandafiri, aceasta a sucombat și s-a lăsat betonată și mai tare pe acel soclu al prejudecăților.

Și, odată cu ea, au picat comunități întregi. Priveam fețele navetiștilor care se întorceau cu trenul spre casă, de 8 martie. În pumnul drept strîngeau un ambalaj mototolit, cînd creponat, cînd transparent, cu o floare care atîrna molatec înspre podeaua tremurîndă a trenului. Se uitau cu dispreț la floarea din mînă, cu ură parcă, fețele îmbătrînite și ridate schimonosindu-se în rictusuri care mai de care mai înspăimîntătoare. Pe ei nu avea nevoie nimeni să îi învețe cum să-și iubească și să-și aprecieze femeile. Există între ei un contract social mai sfînt decît orice legămînt în fața lui **Dumnezeu** sau a oricărui tribunal. Un contract care nu se invalidează și care e sigilat prin pămînt și prin moștenitori.

Pe acești bărbați nu era nevoie să-i împingă de la spate societatea și să le impună o rutină. Nu era nevoie nici de o zi ca să le spună cum și de ce trebuie să se comporte altfel. Dar zilele acestea s-au născut din nesiguranța noastră. Într-o lume în care vorbim despre egalitate am ajuns să promovăm stereotipurile de gen ca pe niște colaci de salvare.

Cătălin HOPULELE

● PULS ● PULS ● PULS● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ● PULS ●

Hoți fără maestru

Vineri, de 8 martie, trei busturi din Parcul Expoziției din Copou au fost furate. Statuile lui Barbu Delavrancea, Ciprian Porumbescu și Nicolae Gane au dispărut de pe soclurile lor deși cîntăresc mai bine de o sută de kilograme. Ne întrebăm cum au reușit hoții să le dea jos și să le mai și care. Pentru că mai sînt cîteva busturi pe care am pus și noi ochii, fiindcă prețul bronzului pare a fi în urcare. Doar că lacomi cum sîntem vom încerca să o dăm jos pe cea cu Mihai Viteazu călare.

Pieton, caut trotuar

Cum a dat un pic căldura cum au început iar lucrările în Iași. De data asta ținta muncitorilor în betoane a fost un trotuar de pe Ștefan. Aceștia au avut grijă să sfărîme în așa hal asfaltul încît nu se mai poate circula deloc, astfel că oamenii sînt nevoiți să meargă pe șosea. Înțelegem că trebuie să muncească și ei, să le înainteze vechimea, economia să crească, dar măcar străzile stricate anul trecut să le mai repare.

Sărbătorita certăreață

De Ziua Femeii, probabil pentru că nu a primit flori, o tînără s-a certat cu un vînzător de flori. Motivul a fost acela că de 8 martie florile trebuiau oferite și nu vîndute. De rușine, bărbatul a lăsat capul în pămînt, și-a strîns lădița cu zambile și s-a mutat pe alt trotuar. Ne întrebăm dacă tînăra a primit totuși floarea și ce bărbat a avut curajul să i-o ofere.

Primăvara se numără kilogramele

Am ascultat sfatul studentelor care vorbesc la toate colțurile de noile săli de fitness în care se prefac în canguri sau în care dansează ca în videoclipurile de pe MTV. Așa că am decis să mergem să ardem cîteva calorii, și am ajuns să dansăm din Dijon pînă în Australia.

Lecții de dans pe portative haotice

● după 45 de minute, din hainele noastre poți să storci apă ● antrenoarea ne solicită și mai mult, cu un exercițiu parcă desprins din cărțile de yoga

Marșul nevoiașelor săritoare

● gălăgia produsă de tropăială îmi aduce aminte de un marș militar

Boxele se zbat pe ritmurile muzicii pe care dansau tinerii prin cluburi cu vreo doi ani în urmă. Printre acestea se aude și zgomotul încălțărilor speciale ce se lovesc de podea. Sîntem vreo douăzeci de femei într-o sală înconjurată de oglinzi, iar în picioare avem un fel de role cu cîte un resort fiecare în loc de rotile.

E cursul pentru începători la **Kangoo Jumps Club Iași**, o sală pe o străduță din spatele **Mitropoliei**, iar nou venite sîntem eu, **Ana** și **Anda**. Pentru ca să învățăm cum să ne ținem echilibrul, ne lipim cu toată coloana vertebrală de perete cu picioarele fixate la nivelul umerilor și puțin îndoite. „Asta e poziția pe care trebuie s-o aveți toată seara. Simțiți? Abdomenul e încordat!" ne spune instructoarea **Beatrice**, care e mică de statură și care ține spatele perfect drept. Iar pe fața-i serioasă, aproape severă, răsare cîte un surîs prietenos și cald care te ia prin surprindere și te face să-i zîmbești înapoi involuntar. Și pentru că are buzele subțiri, i se văd toți dinții albi și drepți cînd rîde. Între timp, o blondă, trecută de tinerețe, se plînge unei prietene că îi este frică să nu tușească la care aceasta din urmă îi răspunde imperativ „nu tuși!". După ședință însă, am văzut-o afară cu încă două colege sorbind din țigară pînă la filtru timp de un minut.

Beatrice dă muzica mai tare iar noi ne aranjăm în rînduri și măsurăm spațiul din jur exact ca la ora de sport, întinzînd mîinele lateral și rotindu-ne. Dacă la început îmi făceam griji că startul la țopăieli întîrzia cu un sfert de oră, după douăzeci de minute eram gata să renunț la mișcarea ritmată și extenuantă. Exercițiile cu „bocancele" inițial ușoare îmi păreau, de fapt, o tortură care își impune să ridici greutăți cu picioarele. **Beatrice**, cu toate că stă cu spatele la noi, ne vede datorită oglinzii care acoperă peretele întreg și ne amintește de abdomenul care trebuie ținut încordat. Iar pentru că fața mea devine mai mult supărată decît serioasă atunci cînd sînt concentrată la ceva, instructoarea îmi zîmbește de fiecare dată cînd colțurile gurii mele se lasă în jos. Abia pe la sfîrșit am înțeles că trebuie să numărăm mișcările pe care le face ca să nu ne încurcăm și asfel reușim să sărim toate în același ritm. Iar gălăgia produsă de tropăială îmi aduce aminte de un marș militar în care pașii sînt numărați din patru în patru.

După 45 de minute, din hainele noastre poți să storci apă, iar pielea lui **Beatrice** lucește de parcă ar fi unsă cu ulei. Îndată ce ne oprim din dans toate ne tragem în primul rînd la sticluțele cu apă. **Cornelia**, care a trecut abia de a patra ședință, mă întreabă dacă mi-a plăcut, la care eu îi răspund că a fost vesel. Iar ea, fiind o femeie cu forme generoase și rotunjită pe șolduri, îmi zice la rîndul său desfăcînd mîinile cu o ură ce i se citește în voce „te vei îngrășa și vei veni de nevoie, nu de chef".

Daniela VORTOLOMEI

„Nu mă dau jos întreagă de pe arcurile astea"

În pași de cangur

● Cornelia își ține trupul neclintit. Mîinile-i sînt împreunate a rugăciune, iar ochii, închiși

Ușa sălii de antrenament de la **Kangoo Jumps Club Iași** se deschide cu un clic zdravăn, în timp ce din interior ies istovite fetele de la avansați, împinse de aburii și căldura dinăuntru. Purpuriul din obrajii lor trădează exercițiul fizic intens la care au fost supuse. Cu **Kangoo Jumps** nu e de joacă. „Am 46 de ani și îmi e mai greu să slăbesc acum. Voi, fetelor, sînteți tinerele, aveți toate șansele", rostește, respirînd zgomotos, una dintre cele ieșite. Deși are jumătate din vîrsta doamnei, **Alessia**, una din camaradele noastre de la începători, e sceptică. Ar fi vrut ca după trei ședințe de exerciții pe ghetele săltărețe să se cunoască ceva. Nu a ajuns însă să vadă vreun rezultat pînă acum.

Se urcă pe încălțările masive îndîrjită. Fața-i bucălată, încadrată de ochelari, la care nu vrea să renunțe în timpul antrenamentului, exprimă nerăbdare. În același timp, **Beatrice**, instructoarea, încearcă să ne facă să ne destindem, deși este suficient să observ că picioarele mele sînt printre puținele nesigure din sală pentru a nu-i lua în seamă sfaturile. Două rînduri mai în față **Alessia** se descurcă fără probleme, și împreună cu celelalte fete din sală, lasă impresia că sînt canguri în habitatul natural.

Tălpi în flăcări

Dacă întorc capul la dreapta, dau de **Cornelia**. În timp ce mă zbat pentru a-mi ține echilibrul precar, pentru a duce la capăt un exercițiu incomod, ea nu schițează nici un gest. Antrenoarea ne solicită și mai mult, cu un exercițiu parcă desprins din cărțile de yoga. Pe cînd fetele din sală încep să se dezechilibreze și să renunțe la poziția care îți face ca tălpile și mușchii coapsei să îți ia foc, **Cornelia** își ține trupul neclintit. Mîinile-i sînt împreunate a rugăciune, iar ochii, închiși. Nu e distrasă de încercările noastre repetate de a ne redresa poziția.

„Să vă fie de bine" e semnalul dat de instructoare că ora de antrenament s-a terminat. **Alessia** e toată roșie la față, dar efortul pare să îi fi curmat puțin din scepticismlul inițial. E pe drumul cel bun, „deja la a patra ședință se simte altfel". Oglinzile ce îmbracă pereții de jur-împrejur înfățișează trupuri obosite, dar mulțumite că au scăpat de efort și picioare eliberate de ghetele grele. „Mai vii la Kangoo?", mă întreabă. Nu apuc să mă gîndesc la răspuns, că mi-o taie cu un „ar trebui. Sedentarismul e o boală, iar leacul ei nu e tramvaiul".

Ana SIPOȘ

Știm, nu știm, important e să ne mișcăm

Corespondent din Dijon

Obrăznicie la oglindă

● repetăm cîteva minute mișcarea pînă simt cum îmi trosnesc cîteva coaste și inele

Cinci foarfece înainte. Cinci înapoi. Cinci biciclete pe față, combinate cu tot atîtea pe spate, cîteva fandări, două trei rotiri ale gîtului și începem. Este ora 19.00 iar în sala de sport **Cite Maret** de la **Universitatea Bourgogne** din **Dijon** este programat cursul de regaetton. În față, **Anne**, profesoara de *regaetton*, iar în spatele ei, noi, studentele, aranjate pe zece rînduri, astfel încît să o vedem și pe ea și pe noi în oglindă și pe fundal o melodie în portugheză din care nu am înțeles decît primul cuvînt „Atenție".

Unu: șoldul drept înainte, mîna dreaptă în păr și cînd începe primul vers ne apăsăm lent capul pe o parte, zguduim tot trupul, ca un cutremur, și la doi sărim cu zgomot și ne concentrăm pe fund. Datul din fund o nemulțumește pe **Anne**, care, imediat, oprește muzica și ne explică colorat cum trebuie să ne mișcăm posteriorul ca să-i fie pe plac. „Fetelor vreau să fiți sexi. Gîndiți-vă că atunci cînd vă vede cel mai tare tip din club făcînd mișcarea asta trebuie să zică «wow!» și să vină la voi". După ce-am auzit noi de cel mai tare tip din club, altfel stă treaba, și, în oglindă, se văd numai funduri obraznice, iar **Anne** zîmbește satisfăcută și ne aplaudă. Gata cu „fîț, fîț" și parcă începe și nouă să ne placă dansul sălbatic și fără noimă la care ne-am prins.

„Al treilea pas trebuie să fie la fel de senzual și cuceritor ca și cel de-al doilea", ne zice coregrafa, în timp ce-și potrivește tricoul, astfel încît decolteul să ne atragă atenția. E timpul să ne arcuim spinările și să scoatem aproape ostentativ pieptul în față ca mai apoi să-l jucăm înainte și înapoi ca într-un meci de ping pong. Repetăm cîteva minute mișcarea pînă simt cum îmi trosnesc cîteva coaste și inele, iar cînd **Anne** ne aplaudă, e semn că am nimerit-o și trecem mai departe. Însă volumul de la boxe este atît de ridicat încît nu auzim ce elemente urmează să combinăm și deja în oglindă se vede cum unele fete sînt în urmă cu cîteva mișcări. **Anne** însă nu bagă de seamă și continuă să vorbească și să danseze aproape singură. Noroc de cele două colege de trupă ale sale, care i se alătură din cînd în cînd, pentru că sala e prea plină și **Anne** abia reușește să coordoneze cîteva rînduri.

Spre final, profesoara ne împarte în grupe de cîte cinci și ne pune să-i arătăm ce-am învățat, iar, unde încă mai scîrțîie ceva, se alătură echipei, pînă cînd pașii sînt executați perfect. Înainte de plecare, ne întindem pe podea, inspirăm adînc, ridicăm mîinile sus, expirăm, lăsăm mîinile pe lîngă corp și închidem ochii. Sîntem în club, dansăm și în spatele nostru se aude „wow!"

Iulia CIUHU

Cu tenișii în spinare

● imediat începe setul de abdomene în poziții mult prea dificil de executat

Scrie în broșură că în cincizeci de minute de **Tae-Bo** ajungi să arzi pînă la 500 de calorii, și cu gîndul ăsta în minte mă îndrept către recepția situată la intrarea sălii de fitness **Armony Gym**, de lîngă **Moldova Mall**. La **Tae-Bo** nu îți trebuie programare, este suficient să te prezinți la sală, cu 15 lei cît costă o ședință și cu adidașii în rucsac. „În rest, puteți veni îmbrăcată cum doriți", mi se spusese la telefon, mai devreme, în acea zi. Apoi, îți spui numele și plătești. Dar, dacă se întîmplă să mergi pentru prima dată acolo, domnișoara de la recepție îți zîmbește larg și îngăduitor, și îți permite să plătești la sfîrșitul sesiunii. „Vedeți cum e și, dacă vă place, puteți să vă faceți abonament lunar", îmi spune aceasta, îndrumîndu-mă spre vestiar.

În sala plină de femei, ședința de **Tae-Bo** a început deja. Toți sar energic pe un suport pentru picioare, dar cînd încerc să iau și eu unul, acesta se desface în două, scoțînd un sunet suficient de puternic cît să îl facă pe antrenor să vină la mine. Și, fără a spune un cuvînt, acesta îl repară, apoi continuă să dirijeze persoanele din sală. Iar eu mă îndrept spre locul rămas liber, într-un colț din spate, lîngă o boxă mare de unde iese o muzică de club și încerc să imit mișcările fetei din fața mea.

După vreo cincisprezece minute de sărit pe suport, cînd picioarele încep să tremure, sîntem îndemnate să luăm o saltea. Însă nu este un moment prielnic pentru a sta jos, deoarece imediat începe setul de abdomene simple, abdomene pe-o parte, abdomene cu ridicări de trunchi și încă vreo cîteva, mult prea dificil de executat. Pentru mine și pentru o femeie între două vîrste, fardată colorat și așezată în primul rînd. „Și un', doi, trei..." pînă la opt, se trece la lucratul membrelor. După cîteva minute, gata. Alte femei intră în sală, așteptînd să fie dirijate de același antrenor. Acesta însă este la recepție unde se plînge de prea mulți clienți arabi. „Majoritatea sînt așa, dacă nu i-am mai primi, de unde ne mai luăm salariile?", îi aruncă domnișoara de la recepție, după care se întoarce zîmbind la mine: „vați răzgîndit, doriți un abonament lunar?". Schițez un „nu" scurt și mă reped afară spre primul taxi, cît încă mă mai țin picioarele.

Alexandra FILIP

Mai puțină digitalizare

Cum fac universitățile ieșene sport ca la carte

- în Campusul „Tudor Vladimirescu” se regăsesc cele mai multe terenuri în aer liber
- studenții de la Arte pot merge gratuit la o sală de forță trei zile pe săptămînă

De la săli acoperite la cele de forță, conducerile instituțiilor de învățămînt superior încearcă să le ofere tinerilor o alternativă la „statul în fața calculatorului”. Dacă la Agronomie studenții pot practica orice sport doresc, gratuit, folosindu-se de facilitățile universității, cei înscriși la „Cuza”, trebuie să caute iarna alte săli fiindcă universitatea nu are nici una acoperită. Iar dacă doresc să o folosească pe cea de fitness sau de culturism în afara programului didactic, trebuie să plătească aceeași taxă ca cei din afara instituției de învățămînt superior, beneficiind cel mult de o mică reducere. Cei de la Arte își împart sălile cu cluburile sportive în timp ce atît Medicina cît și Politehnica lucrează la construirea unora noi, la finalizarea cărora speră ca studenții să se mai specializeze într-o disciplină „dată de sport, o anumită disciplină a vieții”.

Terenurile sintetice au căutare inclusiv noaptea

Dintre toate campusurile din **Iași**, cea mai mare bază sportivă se regăsește la **Agronomie**. Cu un teren de tenis, trei de fotbal și unul de rugby, acestea se întind pe o suprafață mai mare de 15.000 de metri pătrați. Întregul complex sportiv al **Universității de Științe Agricole și Medicină Veterinară „Ion Ionescu de la Brad”** din **Iași (USAMV)** a fost renovat în 2005 printr-un proiect realizat împreună cu **Ministerul Educației**. Pe lîngă terenurile în aer liber, studenții mai au la dispoziție și o sală cu o suprafață de 320 de metri pătrați, în care pot juca baschet sau volei, în sală încăpînd aproximativ 70 de studenți, care, de altfel, este și limita de tineri pe care cele două cadre didactice supraveghetoare îi pot îndruma într-o oră. Tot aici mai există o sală de fitness și una de forță, ambele complet utilate, dar și o saună destinată doar studenților ce participă regulat la competițiile sportive.

„Avem aici în campus un adevărat complex sportiv. Unul dintre cele mai mari din Moldova, cred. Mai vin la noi și cadre didactice de la Facultatea de Sport de la Cuza ca să-și susțină ora, dar și de la liceele din Iași. Ne mîndrim cu faptul că tinerii noștri pot practica orice sport fără a fi obligați să plătească ceva. E mai bine să îi avem aici, să îi putem supraveghea, ca aceștia să nu fie tentați să facă tot felul de prostii”, a declarat asist. univ. dr. **Florin Murariu**, de la catedra de **Educație Fizică și Sport** a **USAMV**.

Pentru că în primii doi ani de facultate cursurile de sport sînt obligatorii, toți studenții de la **Agronomie** folosesc facilitățile complexului, primind la sfîrșitul semestrului cîte două credite dacă promovează. **USAMV** este și singura instituție de învățămînt superior unde tinerii pot reveni și în afara programului fără să plătească taxe de intrare sau de închiriere. Excepție face doar ziua de miercuri, cînd sala este rezervată doar cadrelor didactice. „La noi la facultate fac sport de la rector pînă la studenți. În felul ăsta ne menținem și noi sănătoși și tineri”, a completat asist. univ. dr. **Florin Murariu**. Pe terenurile și în sălile din **Agronomie** pot veni și studenți de la alte universități, însă aceștia trebuie să plătească o taxă. Spre exemplu, terenul de sport poate fi închiriat doar după ora 18.00, cînd se încheie programul didactic, pentru 100 de lei pe oră. Tot în afara programului didactic se mai desfășoară în sălile respective și competiții sportive. „Chiar acum cîțiva ani am organizat pînă și un concurs de hipism. Nu lipsim nici de la competițiile sportive și mereu ne întoarcem cu premii cîștigate de studenții noștri”, a conchis asist. univ. dr. **Florin Murariu**.

Iarna, sport prin vecini

Spre deosebire de baza sportivă din campusul **USAMV**, cea a **Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași (UAIC)** aparține **Facultății de Educație Fizică și Sport (FEFS)**. Aici, studenții beneficiază de o „bază sportivă în aer liber bună. Dacă am fi într-o zonă geografică în care să avem căldură 12 luni din 12, ar fi bine. Avem cel mai bun teren de fotbal din oraș, teren sintetic de handbal, teren de baschet pe care se poate juca și volei și tenis, dar și teren de tenis de cîmp. Problema e ce facem în lunile de iarnă. Universitatea n-are nici o sală de sport. Avem doar una de fitness și una de culturism”, a declarat prep. univ. drd. **Petrea Renato**, responsabil cu sălile de fitness și culturism de la **UAIC**.

Pe terenurile de sport în aer liber sînt primiți doar studenții de la **FEFS** precum și studenții altor facultăți care au în orar ore de sport. Cît despre sala de fitness, studentele universității, în afara orelor, mai pot veni încă o dată pe săptămînă, gratis. „Îmi place să vin aici și să mai fac mișcare împreună cu prietenele mele, însă din păcate e cam îngrămădit”, a declarat **Andreea Miron**, studentă în anul al II-lea la **Facultatea de Drept**. Amenajată în locul unei foste magazii, în sala de fitness încap aproximativ 40 de studenți. „Noi sîntem universitatea numărul unu din țară. Nu sîntem universitatea nu știu care. Cu oameni deștepți, dar bolnavi, nu faci performanță. Trebuie să ai și oameni sănătoși, iar sănătatea nu se cîștigă prin medicamente. Se cîștigă prin sport”, a precizat prep. univ. drd. **Petrea Renato**.

Singura sală care este dată spre închiriere este cea de culturism, dar doar după încheierea cursurilor studenților de la **FEFS** care urmează această specializare. Ei pot folosi aparatura gratuit de la 8.00 la 12.00, iar pentru a sta pînă la 17.00 au nevoie să își facă abonamente. Prețul unui abonament pentru un tînăr de la **„Cuza”** este de 45 de lei, pentru restul doritorilor fiind de 55 de lei. În medie, numărul celor care vin constant la sală este de 15-20 de persoane. „Sindromul acestasta cu sala poate păli pe oricine, dar nu ține la toți. De aceea, îi lăsăm așa o zi – două gratis, ca să vadă cum e. Că eu dacă-i dau pe urmă abonament și-i tai chitanța, eu nu mai pot să-i dau banii înapoi. Am mai pățit din astea «mi-am rupt mîna», «nu-mi place, vreau bani înapoi». Eu știu că există reclama aia la televizor cu sînt cetățean european și am drepturi. Dar eu nu pot să-ți dau banii înapoi că i-am pus pe chitanță, ce să fac să-ți achit din banul meu? De aia îi lăsăm să fie ferm convinși, si abia apoi le facem abonament”, a completat prep. univ. drd. **Petrea Renato**.

În schimb, studenții de la **FEFS** trebuie să meargă iarna la alte săli, fiindcă universitatea nu are una care să fie acoperită. Iar fiindcă în în orarul acestora se regăsesc ore de înot, baschet, sau fotbal, cînd se răcește vremea afară, profesorii trebuie să închirieze alte săli pentru a-și putea susține orele. De exemplu, orele de baschet se țin la **Agronomie**, cele de handbal și atletism în **Campusul „Tudor Vladimirescu”**, la sala **Grădinari**, iar cele de volei în **Sala Polivalentă Penicilina**.

Cît despre studenții de la **Universitatea de Arte „George Enescu”**, aceștia beneficiază de o sală situată în **Copou**, lîngă de liceul **Garabet Ibrăileanu**, în care tinerii pot juca baschet, badmington, tenis de masă, volei sau minifotbal. Lîngă sală, studenții pot juca tenis de cîmp pe zgură, pe unul dintre ele trei terenuri. „Noi mai împărțim și cu Clubul Sportiv Unirea niște ore în sala de sport, un teren de afară este al lor, dar ne descurcăm. Deci studenții noștri se bucură de o sală de sport, în comparație cu studenții colegilor mei de la FEFS, care nu au o sala de jocuri sportive. Aceștia mai veneau și la noi să facă volei sau baschet”, a declarat lect. univ. dr. **Cristina Leșe**, de la catedra de **Educație Fizică și Sport**.

De asemenea, studenții de la **Arte** pot merge și la o sală de forță, avînd acces gratuit trei zile pe săptămînă. Pentru o oră pe terenul de tenis de cîmp, tinerii trebuie să plătească zece lei pe oră, tariful celor în afara universității fiind de 20 de lei.

Proiecte cu bani de acasă

Studenții de la **Universitatea de Medicină și Farmacie „Grigore T. Popa” (UMF)** își desfășoară activitatea în două săli separate. Una este destinată băieților, iar cealaltă fetelor și studenților de la **Facultatea de Farmacie**. La aceasta, situată în apropiere de universitate, vin aproximativ 20 de studenți, iar dotările sînt minime. Tinerii au acces doar la covorașe pentru yoga, la mingi și rachete de tenis. De asemenea, există și un teren descoperit pe care se pot practica fotbalul și tenisul pe gazon artificial. Accesul la acesta în afara orelor de curs se face contra-cost, reducere avînd numai studenții de la **UMF**. „Aici, se susțin ore zilnic, de dimineața de la opt, pînă seara la șapte. În primii doi ani de studiu sînt obligatorii orele de sport, iar universitatea noastră are mulți studenți, deci sîntem mereu ocupați”, a declarat asist. univ. dr. **Gynetta Vanvu** de la catedra de **Educație Fizică și Sport** a **UMF**.

Cealaltă clădire, situată în **Tîrgu Cucu**, a fost construită în anul 1923, însă, deși în 2007 s-au început niște proiecte de consolidare ale clădirii, deocamdată nu s-a pornit nici o reparație. Corpul are aproximativ 200 de metri pătrați, în care-și fac loc săptămînal circa 600 de tineri ce participă la activități sportive. „Dotările sînt ca la o sală normală. Mingi, vestiare, coșuri de baschet, băncile pe care să se odihnească, corpuri sanitare, parchetul care este proaspăt vopsit, etc. Am cam 30 de studenți la o oră, dar în sală încap mai mulți”, a declarat asist. univ. dr. **Anton Prisăcari** de la catedra de **Educație Fizică și Sport** a **UMF**. Conducerea **UMF** a realizat și studii de pre-fezabilitate pentru constucția unei clădiri noi, care va beneficia de un bazin de înot, sală de sport și una pentru activitățile didactice sportive. Deocamdată, proiectul este pus în așteptare, deoarece nu a primit finanțare de la **Ministerul Educației Naționale**, însă **UMF** vrea să investească 100.000 de euro din fonduri proprii în acesta.

Venituri de 4.000 de lei pe zi

Spre deosebire de restul campusurilor, în **„Tudor Vladimirescu”** se regăsesc cele mai multe terenuri în aer liber. În afară de cele cinci deja existente, politehniștii vor putea bate mingea din iunie pe un teren realizat în cadrul unui proiect cu o finanțare europeană de 500.000 de euro, care va fi acoperit și va beneficia de tribune și vestiare. „Chiar am vorbit cu Florin Prunea și cred că la inaugurare o să vină și echipa Poli Iași. Terenul are o suprafață utilă de 1.920 de metri pătrați”, a declarat ing. **Bogdan Budeanu**, director adjunct al **Direcției Servicii Studențești (DSS)** de la **Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi” din Iași (TUIAȘI)**.

În funcție de zi, terenurile sînt ocupate de la opt dimineața pînă la șase seara de către studenții din anul I și al II-lea ce au ore obligatorii de sport, după care, acestea rămîn libere pentru închiriat. Iar ele sînt deschise și în vacanță, și „chiar producem venituri foarte bune. În medie, cred că undeva pe la trei-patru mii de lei pe zi”, a completat directorul ajunct al **DSS**. Pe parcursul celor aproximativ două ore cît durează o ședință de sport, în baza sportivă din **„Tudor”** sînt prezenți aproape 300 de studenți. Cînd nu sînt pe teren, aceștia stau în interiorul celor două săli din apropiere. Cea mai nouă dintre ele a fost dată spre folosință în 2005. „Aceasta are un teren pe care se poate juca fotbal, baschet, volei, sau alte sporturi cu mingea. Alături e o sală de fitness și aerobic pentru fete, iar, la etaj, o sală de forță pentru băieți. Sălile sînt echipate complet, cu vestiare, apă caldă curentă, dușuri, tot ce este nevoie” a explicat ing. **Bogdan Budeanu**.

Pentru ingineri, prețul unei ore la fitness în afara orelor de sport e de 3 lei, iar pentru închirierea sălii acoperite trebuie să plătească 60 de lei pe oră, în timp ce persoanele din exterior scot din buzunar 45 de lei pentru un abonament de o lună la fitness, respectiv 120 de lei pe oră la sala de jocuri.

Cel de-al doilea spațiu sportiv de la **TUIAȘI** este „vechi ca universitatea”, însă are un teren de baschet, camere în care se poate juca ping-pong și săli de aerobic. De asemenea, acesta se află într-un program de reabilitare din banii universității de 2.5 miloane de lei, unde, printre altele, se va realiza și o saună, preconizîndu-se că în două luni și jumătate construcția va fi gata. „Chiar ținem ca studenții să aibă o viață sănătoasă și o viață sportivă, fiindcă pînă la urmă sportul îți dă și o anumită disciplină a vieții. Trebuie să ai grijă că dacă îl scapi pe student numai în cameră, pe calculator, el stilul ăsta de viață și-l formează. De aceea, ei trebuie să-și recreeze puțin creierul în afara orelor, la un sport de echipă”, a conchis directorul adjunct al **DSS**.

Iulian BÎRZOI
Andrei MIHAI

Fiecare cu Schengen-ul lui

Unde ne stă capul și nu ne intră picioarele

Există lumi în care nu-ncăpem. Avem nasul prea lung, mintea prea scurtă, așteptări prea mari. Și-așa cum România stă acum la colț, așteptînd băgarea de seamă a Europei, așa fiecare din noi are un loc de care n-a reușit niciodată să aparțină. Un loc în care nepotrivirea se măsoară în priviri nesuferite și-ntr-o speranță oarbă că cineva ne va da și nouă o cheie.

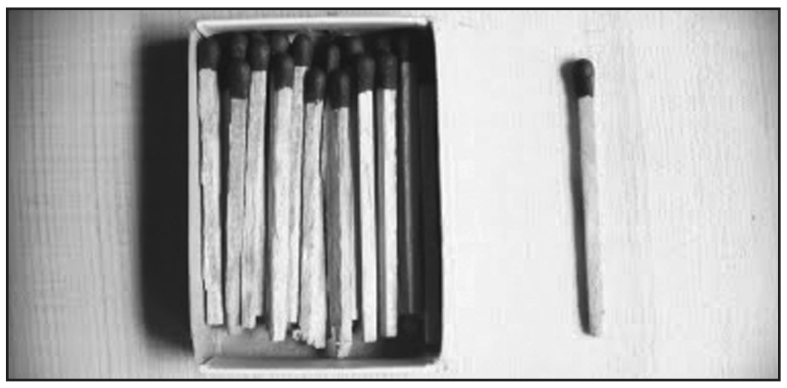

● beciul devenise prea vechi, prea periculos așa că l-au închis ● medicii tineri se uită cu jind la statele de plată ale spitalelor din Vest ● nimeni nu ne oferise credit pentru că am fost într-atît de fraieri încît l-am epuizat pe al nostru din start

Pielea care ne doare

● țara noastră se cocoșează întruna, deșelată de ciomegele europene

Poți să fii lepros și oamenii să te iubească. Fiindcă ai rămas om sub o piele care nu-ți mai aparține. Fiindcă nu mai ceri cine știe ce milostivire dumnezeiască, deși mai crezi, încă, în Dumnezeu. Și poți să fii mai urît decît orice rană roșie cînd sufletul ți-e lepră oriunde-ar merge.

România noastră e cea de-acum, nu de mîine și e bolnavă. E cea prăfurie, nu cea în care tot așteptăm să se așeze „pacea verde”. Mîinile jos, ochii pe hîrtie și urechile căscate! Țara asta e bătută cu-n făcăleț gros și aspru. Acum. A fost și ieri, mă tem că va fi și mîine și-ntre astea două linii de timp, ea se cocoșează întruna, deșelată de ciomegele europene. Dar chiar și-așa, spetită, face scandal, se rățoiește la ghioaga torționarilor și-și zgîrie singură rănile, ca un copil care-și jupește urmele verii pe de genunchi. Din unghiul ăsta, **România** e un țînc obraznic care-și primește pe drept statul la colț.

Însă are oameni într-însa cărora nu trebuie să le negi **Schengen**-ul ca să-i ții departe de niște realități în care-ar trebui să poată fi. Presa noastră are gust sălciu și își schimbă singură numele din vreme-n vreme, dedicîndu-și de ceva timp catastife groase cu omagii smiorcăite. Își îngroapă singură viitorul și se uită în afară cu ciudă, cu gîndul la furat sau cu milă de sine. Liceenii se uită și ei, dar la universitățile din **Occident**, cu poftă, cu amar dacă nu pot ajunge la ele și cu mîndrie dacă pot. Studenții se-ntreabă dacă-i prea tîrziu să plece, părinții se întorc din cînd în cînd să ridice case peste rănile mîinilor muncite cine-știe-unde. Medicii tineri se uită cu jind la statele de plată ale spitalelor din **Vest**. Ne uităm toți peste tot, numai la noi nu.

Casa noastră nu ne mai place, lepra ne mănîncă sufletul și ne-nchide într-un lung „degeaba”. **România** e-un copil țîfnos, dar bolnav. Iar noi, leproșii cu rănile zgîndărîte, sîntem mai departe de țara noastră decît de orice **Schengen**.

Anca TOMA

N-am găsit codul pentru întîrziați

● mi-am crăpat pozitivismul și încrederea de porțile de la intrare

L-am ochit de departe. N-aveam cum să nu-l zăresc, era buluc și agitație la poarta lui de zile întregi. Mi-am luat doar telefonul, pentru că mi-au spus că în curînd e posibil să nu mai avem nevoie de buletin pentru a ne legitima la intrare. Așa că am pornit încrezător într-acolo. Spre tărîmul unde toate se promit. Pe drum mi-am dat seama că nu știam multe despre el. „Las’ c-oi afla acolo”, continuam în aceeași notă pozitivă.

În fapt, nu aveam să aflu prea multe. Mi-am crăpat pozitivismul și încrederea de porțile de la intrare. Mi-au cerut buletinul sau parola. Am dat să le explic de ce nu le am. În zadar, hotărîrea lor era fermă. Cum telefonul era tot ceea ce aveam la îndemînă, am „sunat un prieten”. Am zis să sun un bulgar, că sigur are aceeași dilemă ca a mea, măcar să căutăm soluția împreună.

Nici el n-avea parola, așa că am început să sunăm amici de prin alte țări, din toate neamurile și națiile globului. Unii nu știau de existența unui astfel de tărîm, alții nici măcar nu erau interesați de el. Se credeu prea importanți pentru a se buluci la porțile lui, și oricum nu ar fi avut nevoie de el. Alții ne-au închis telefonul în nas, că „să ne căutăm singuri soluția”. Am înroșit tastatura telefoanelor, pînă cînd am rămas fără credit.

Mai tîrziu, punînd cap la cap toate țițele, am aflat că nimeni nu ne oferise credit pentru că am fost într-atît de fraieri încît l-am epuizat pe al nostru din start. La o adunare oficială, paznicii porților au argumentat că au vrut să vadă dacă suntem în stare să ne dăm seama singuri care sînt problemele noastre. Nu am făcut-o. Nici prin cap nu ne-a trecut. Nu s-a gîndit nimeni că parola e „corupție”.

Ana SIPOȘ

Vajnicii noștri paznici

● în trei sferturi de oră, nu mi-a vorbit despre dreptate sau justiție, ci despre familiile colegilor săi

În urmă cu vreo doi ani și ceva de zile, **Alexandru** zgîria eticheta unei sticle bere fără alcool în **Vatican**. Crîșma era o clădire galbenă, pătrățoasă, ascunsă în spatele bisericii catolice din orașul de la granița cu **Ucraina**, **Siret**. **Alexandru** era polițist de frontieră de mai bine de zece ani. El era unul dintre puținii pe care nu i-a săltat **DNA**-ul, **DGA**-ul, **DIICOT**-ul sau ce alte D-uri de combatere ale criminalității și-au parcat dubele, lîngă cele ale televiziunilor, într-o dimineață friguroasă, în punctul de trecere a frontierii.

Alexandru avea un salariu de 10 milioane de lei pe lună. Îmi spunea ceva de niște sancțiuni pe care le-a primit la un moment dat, dar n-am înțeles dacă e din cauza diabetului care-l macină sau pentru că a făcut și el cîteva măgării. Probabil că nici el nu e „curat”, dar nici n-a pretins c-ar fi. În cele trei sferturi de oră cît am vorbit, nu mi-a povestit despre dreptate sau justiție, ci despre familiile colegilor săi.

Dar se apropia ora trei, soarele iernatic începea să se ascundă în spatele turlei bisericii catolice și **Alexandru** se pregătea să intre într-o tură de zece ore. Dar încă îmi povestea. Cu o săptămînă înainte, două **JEEP**-uri blindate trecuseră în trombă prin zona verde (bucata de teren care leagă două puncte vamale). Urmărirea a durat aproape o oră, iar polițiștii de frontieră, dotați cu mașini găurite de gloanțe, cu cauciucurile distruse și mult prea răsfirați ca să asigure toată zona, au găsit unul dintre **JEEP**-uri înfipt într-un stîlp. Celălalt a trecut fără probleme. Cu două săptămîni înainte, un „iepure” - de regulă o mașină sport, foarte manevrabilă, folosită pentru a atrage atenția grănicerilor în timp ce prin punctul vamal veneau alții, „cu treburi serioase” - a rupt-o prin punctul de frontieră și a ajuns în **Siret**. Pe trecerea de pietoni a măturat o fetiță de cel mult zece ani care mergea la școală.

Alexandru stătea în fața mea și se uita lung la cea de-a doua sticlă de bere fără alcool pe care o terminase. Se gîndea la multe lucruri, printre ele nu era data la care **România** o să intre în spațiul **Schengen** și el o să devină paznicul **Uniunii**. Prost echipat, prost plătit, arătat cu degetul prin oraș și scos țap ispășitor de către o țară întreagă, **Alexandru** se ruga mînios, în spatele bisericii, să treacă și ziua de mîine fără să-l omoare nimeni.

Cătălin HOPULELE

El era unul din cei puțini pe care nu i-a săltat autoritățile

Vasile, săracu’

● oamenii sînt plini de prejudecăți, te înțeapă ca un roi de viespi

Miroase a alcool și a bătrînețe. Mîinile îi sînt vineții de la vîntul aspru care îi șuieră prin ogeac. Îi șuieră a frig și-l doare capul de la atîta dor. La muncă nu-l primește nimeni. Parcă se tem de el. Dar nu știe de ce pentru că nici el nu știe unde îi e cruzimea.Toți îi zic ca haina îi e prea zdrențuită. Nici un petic de bunăvoință nu primește de nicăieri. Și așa, ca de nicăieri, se simte și el. La sapă îi plăcea. Să simtă pămîntul la picioarele lui. Dar nu așa își poate găsi un rost. Să fie om în toată firea. Dar nu-i dă nimeni o șansă. Bate din ușă în ușă cu degetele care îi sînt deja tocite de la necaz.

Degeaba. Că oamenii sînt plini de prejudecăți. Ca roiul de viespi. Te înțeapă așa fără vină. Ca-ntr-un cuib stau adunați și își umflă burțile. Și alții se simt ca o mireasă căreia i se fură banii din sîn. Exact ca **Vasile**. Care se leagănă a deznădejde stînd într-o sală care răsună a gol. Costumele oamenilor cu privirea dreaptă din jurul lui îl intimidează. Își scoate haina și împrăștie un miros de colonie de pe tarabă. Dar nu pentru mult timp pentru că numai cîteva vorbe țepene îl fac să-și tragă fîșul înapoi pe el și să se îndrepte spre ușă. Și așa tot în vîntul aspru de afară a ajuns. Dar de data asta nu-i mai sufla prin ogeac. Ci printre gîndurile care îl apăsau greu pe inimă.

***

Dar **Vasile**, un om cu atîta speranță, nu știe că trăim vremuri în care ura a devenit cel mai sincer sentiment. Nu știe că ura instigă, ura rezolvă și ne îngroapă iubirea. Și ura asta ne pune bariere și ceață pe ochi. Și așa oamenii ăștia ca **Vasile** își pierd speranța în gunoi. Dar el încă își face dreptate cu vorba bună și cu foița de țigară.

Iuliana LEONTI

Dați bolovanii din drum

● semăna cu mama lui, curios și fără de stare

În toți cei șapte ani de cînd stătea în casa bunicilor de la țară, **Alin** cotrobăise prin toate colțișoarele și cotloanele pe care le putea găsi în sălașul bătrînilor care avuseseră grijă de el de la naștere. Nu-și cunoscuse niciodată părinții, pe ambii îi pierduse de mic, însă îi vedea la față în pozele ținute la loc sigur în dulapurile din lemn uscat. Tatăl era un străin, venit dintr-un oraș îndepărtat unde o cunoscuse pe mama, o femeie micuță de statură, căreia **Alin** îi observa întotdeauna părul scurt, care o făcea să semene cu un băiat.

Odată o întrebă pe bunica lui despre asta și ea începu să-i povestească de toate năzbîtiile și despre firea ei curioasă, cum nu putea să stea locului nici două secunde fără să se uite prin toate colțișoarele și cotloanele casei. Semăna cu el. Dar într-o zi, băiatul află despre un loc căruia încă nu-i dăduse tîrcoale, pentru că îi era prea frică el. „La fel și mai-că-ta, se temea să coboare scările pînă în beci. Abia la opt opt ani a coborît și ea, cînd o trimis-o bunic’tău să aducă ceva.” În acel moment, pe **Alin** îl trecu un gînd simplu, să izbutească la șapte ani ceea ce mama lui reușise la o vîrstă mai înaintată.

A doua zi, extaziat și terifiat în același, plecă în căutarea pivniței bătrînești. Nu știa pe unde poate să fie sau de unde să-și înceapă expediția. După cîteva ore petrecute umblînd prin necunoscut, îl întrebă în sfîrșit pe bunicul lui unde se află. Acesta, puțin mirat la început, își dădu seama despre ce vorbește și-l duse la un morman de pietre care acopereau o intrare. Beciul devenise prea vechi, prea periculos așa că l-au închis. **Alin**, disperat, începu să ridice piatră după piatră, bolovan după bolovan, dar ajunsese la un moment dat la bucăți mari, pe care nu le mai putea urni. An de an, însă, el se mai întoarce la gura beciului și mai mută cîte o piatră. Cît poate.

Paul ANDRICI

Grija ca meserie

Pentru femeile care cunosc limita dintre viață și moarte, succesul înseamnă apropierea de pacienți sau de cei care au nevoie de ajutor. Aleg din instinct să își împartă timpul în mod egal între familie și serviciu, asemenea unei deprinderi de care nu s-ar putea lipsi. Și chiar dacă uneori le e greu să își termine ziua cu zîmbetul pe buze, își resuscitează sursele de energie în miezul familiei.

Femeile care și-au pus viața în gardă

● fosta militară a lucrat și ca genist, avînd rolul de a dezamorsa bombele rămase pe teritoriul țării din Al Doilea Război Mondial ● fiind chirurg toraco- pulmonar a învățat să prețuiască viața altfel

Genistul sufletelor rătăcite

● îi place să vadă ce e mai frumos în oameni, descosîndu-le atent nodurile lăsate de durere și suferință

„Ei, știi ce înseamnă succesul?" mă întreabă cu un zîmbet care poate încălzi pînă și cea mai rece inimă de om, în timp ce dintr-un sertar plin cu acte și dosare scoate un mărțișor sub forma unui pergament. L-a primit de la unul dintre cei mai tineri voluntari, iar printre rînduri citesc că îi mulțumește pentru încredere, generozitate și grija pe care directorul **Crucii Roșii** din **Iași** o are pentru toți copiii ei de la filială. Iar aceștia din urmă nu sînt puțini, deoarece, după cum îmi spune femeia, cei mai tineri decît ea îi sînt fii. „Să-ți mulțumească cineva pentru că l-ai ajutat. Pentru mine, acesta este adevăratul succes, dar și cea mai mare satisfacție".

Doamna **Virginica Beldean** s-ar fi putut face foarte bine o șlefuitoare de nestemate. Îi place să vadă ce e mai frumos în oameni, descosîndu-le atent nodurile lăsate de durere și suferință, cu aceeași grijă pe care un arheolog o are atunci cînd descoperă o comoară pierdută. În schimb, a vrut să demonstreze că este o femeie puternică, iar în 1973 a intrat ca ofițer la catedra militară. Și, deși aici a rămas 17 ani, aceasta îmi mărturisește că în tot acest timp s-a simțit ca o studentă. „Mă îmbrăcam și îmi făceam părul asemenea cursantelor mele".

Însă experiențele cele mai intense le-a avut cînd a fost pusă față în față cu dispozitivele artizanale. Fosta militară a lucrat și ca genist, avînd rolul de a dezamorsa bombele rămase pe teritoriul nostru din **Al Doilea Război Mondial**. „Pericolul m-a învățat să prețuiesc viața și să mă bucur de tot ce e frumos. În special de copii", recunoaște directoarea. Amintindu-și de o știre în care un pompier a resuscitat o pisică, se vede după ochii săi că îi este dor de uniforma de ofițer. „Militarul nu are doar un suflet bun, dar este și un tovarăș bun de viață."

O generație cu speranță

După ce s-a pensionat, **Virginica Beldean** s-a alăturat **Crucii Roșii**, descriind că cel mai mare rol al său este de a „alina suferința oamenilor". Nu de puține ori a fost cazul să meargă în inima năpastelor și să-și lase umărul unor necunoscuți pentru a plînge. A avut răbdare pentru fiecare suflet chinuit: le-a ascultat ofurile, le știe poveștile tuturor bătrînilor ai căror copii muncesc în străinătate, iar la final le-a dat sfaturi părintești. Aici și-a format cea de-a doua familie, în care cea mai mare mîndrie a sa sînt tinerii. Îi place să stea în preajma lor, să fure din elanul și energia lor, iar la schimb să le predea lecțiile pe care le-a învățat. „Eu am foarte mare încredere în generația voastră. E o mare greșeală să generalizăm, sînteți atîția copii deștepți și frumoși peste tot. Noi aici încercăm să le formăm acestora și o latură a sufletului, iar prin simplul fapt că ei se văd eficienți făcînd o treabă, pentru ei înseamnă mult".

De cînd este la **Crucea Roșie**, ușa fostei ofițere a stat mereu deschisă. Fie că peste pragul ei au trecut oameni rămași pe străzi, femei cu unsprezece copii acasă sau bărbați cu coada între picioare pentru că au rămas fără serviciu, aceasta le-a oferit tuturor ce a putut. Și chiar dacă nu a avut o supă caldă pentru toată lumea, **Virginica Beldean** le-a dezvăluit un secret: oricît de amar este gustul pîinii la un leu, ei nu sînt niciodată singuri.

Iulian BÎRZOI

Bandaj dintr-o rugăciune

● medicul n-ar avea timp să vorbească despre viață, dar se oprește negreșit

Dacă ai intrat, poți să începi să nu mai respiri. Poți să simți, ce-i drept, doar undeva în gînd, viața de aici. La **UPU**, adică **Unitatea de Primire Urgențe a Spitalului „Sf. Spiridon"** din **Iași**, greșeala miroase înțepător, ca un oțet dulce, ardeiat. Binele, atît cît poate el să se-mplinească, e plin de iod, de bandaje și poartă halate fructate, verzi, albastre, roz. De **Diana Cimpoeșu** știe să-ți spună aproape orice bolnav, deși nimeni nu-i obișnuit cu întrebări în capătul ăsta de spital. E o liniște zgomotoasă aici, iar **SMURD**-ul ieșean e mînuit de multe mîini, mereu ale aceluiași om.

„Toată lumea primește 100% din mine; în general mi se spune că dacă m-aș clona ar fi la fel. S-ar ocupa toate de toți, mai puțin de mine". În biroul din **Policlinica** mare, din spatele **Statuii Independenței**, sînt puține flori de 8 martie, însă e-un lucru înșelător. „Am primit ceva mai multe decît o florărie", îmi spune **Diana Cimpoeșu**, o femeie care aduce și de ziua ei cu un copil ocupat. Jocul, însă, nu mai seamănă cu basmele „de-a doctorul" de pe vremea cînd o creșteau bunicii.

A ales să se împartă în zecimi cu același chip. De 8 martie s-a trezit la 5.00, poate mai tîrziu decît în alte zile și-a început să-și trăiască, pe rînd, viețile. A răspuns la e-mail-uri, a cumpărat flori pentru profesoarele de liceu ale „puștiului" ei, a dat un 9.67 noului șef **UPU** al **Spitalului Militar**, la examen. „E o mîndrie să dai asemenea note, pentru că simți că treci în ei ceea ce ai muncit tu să înveți. Asta e, pînă la urmă, a doua menire a mea, să ajut indirect, prin ei."

În birou e curat și alte două doamne, în halate albe, buchisesc un vraf de documente. Medicul n-ar avea timp să vorbească despre viață, dar se oprește negreșit, își împreunează mîinile și privește întrebător. E învățată să răspundă. „Tot azi am evaluat cîțiva pacienți, printre care și cele cinci victime ale accidentului din Bucium." Apoi și-a sunat puștiul, să vadă „cînd iese de la matematică". **Diana Cimpoeșu** are în trup și-n ochi un soi de imunitate. O trăinicie caldă a sufletului în fața vieții mutilate de greșelile altora. Va pleca în curînd după băiat și vor merge la bunica. Pentru un 8 martie în fugă, dar tihnit. Iar sîmbătă e așteptată în **București**, pentru un alt examen al unor medici specialiști. „Îmi place să călătoresc, deși, dacă te gîndești strict la formarea medicinei de urgență, trebuie să fii mereu în gardă, să fii aici. Însă nu poți să te rupi de ce se întîmplă în lume."

A făcut și **Facultatea de Psihologie**, după **Medicină**, pentru că a simțit că nu avea destul cît să fie profesor, cît să ajungă în inima pacienților fără să le atingă rănile. Renunțase la ideea de a fi profesor de limba română sau de matematică atunci cînd bunica, pe care-o numește mereu „mamă", i-a spus că „e mai bine doctor la țară decît profesor la țară". I-a rămas în gînd vorba ei și-a mulțumit lui **Dumnezeu** pentru ea. Acolo, în minte, cuvintele se împleticesc cu oamenii și lucrurile pe care trebuie să le spună, să le facă în fiecare zi. Se va întoarce în saloanele cu aburi de iod și răni, însă pînă atunci trebuie să facă tema la engleză cu puștiul. Și asta nu doar de 8 martie.

Anca TOMA

„Trebuie să fii mereu în gardă, nu poți să te rupi de lume"

Profesie sub bătăi de inimă

● rezistența fizică pe care o are „e nativă", iar pe cea psihologică a deprins-o în timp

Înainte să trec pragul **Secției de Chirurgie Pulmonară**, doctorul **Grigorescu**, șeful clinicii, mă ia de mînă, ca pe un copil mic, și mă conduce într-o rezervă. Iar eu îi urmez pașii ademenită de parfumul moale care lasă o trenă de tărie dulceagă pe culoarul **Clinicii de Chirurgie Toracică.** Doctorul care mi-a cuprins mîna cu palma-i caldă e, de fapt, o femeie trecută de patruzeci de ani, cu o privire de un negru măsliniu și cu părul brunet, care abia-i ajunge pînă la umeri. Sprîncenele-i arcuite și buzele un pic plinuțe, desenate pe tenul aproape perfect, par că luminează.

Cristina Grigorescu este chirurg toraco-pulmonar de 18 ani care desface în medie cîte 45 de piepturi pe lună „adică cîte două pe zi, asta e mult pentru chirugia de plămîni, cînd în anii '80 se făceau cîte două sute pe an, acum se fac cîte 1400", și în fiecare „sută" spusă se simte o mîndrie și o mulțumire. În al doilea an după Revoluție, cînd a aplicat la rezidențiat, a prins unul dintre cele cinci locuri pe toată țara, iar astăzi a ajuns să fie unul din cei doi chirurgi din întreaga **Românie** care fac timectomie video toracoscopică (n.r.: intervenție pe timus), ceea ce înseamnă că pacientul nu rămîne cu cicatrici pe piept, doar cu cîteva semne în zona axilei.

În fiecare dintre toate cele șapte nopți de gardă pe care le are lunar, citește materiale profesionale sau știri din domeniul de care se ocupă cu drag, cu acele „bătăi de inimă". În țară sînt doar 25 de femei care ajută bolnavii să respire cu pieptul plin doar din tăietura unui bisturiu. „N-a fost ideea că sînt femeie în chirurgie, problema a fost care-i cel mai bun", îmi spune doctorul cu mîinile împăcate pe genunchi. Ca să se impună în profesia sa nu a lăsat niciodată să se observe că este obosită, deși era frîntă. Nu a avut parte nici de concediul de maternitate cum se cade, s-a întors în sala de operație după zece zile de la naștere. Iar mai tîrziu, pentru că soțul era la **București**, venea cu fata la spital și o lăsa în grija asistentelor în timp ce reanima o nouă pereche de plămîni. „Sîntem prietene, are nouă ani și jumate, încă e ușor", rîde **Cristina**. Fiica sa își alege hainele pe care le poartă și mîncarea, chiar și la restaurant face singură comanda. Însă, împreună cu mama sa gătește, învață cuvinte noi atît în română cît și în engleză jucînd **Scrabble**.

Rezistența fizică pe care o are „e nativă", iar pe cea psihologică a deprins-o în timp și e convinsă că nu soarta a făcut-o șef, însă superioritatea în gîndire. „Ca să fii primul trebuie să știi cel mai mult și să demonstrezi asta". **Cristina** se relaxează cel mai mult în artă. Acasă are toată editura **Meridiana** și a citit în întregime cele trei sute de volume „n-am stat să mă uit la ele și să le șterg de praf". Iar din profesia sa a învățat să prețuiască viața altfel „limita dintre viață și moarte uite atîta-i", îmi spune ridicînd mîna cu degetul mare lipit de cel arătător printre care abia se strecoară o fîșie de lumină.

Pe masa de operație deja o așteaptă un pacient intubat, iar colegii tot mai des deschid ușa rezervei în care stăm. Pentru că nu e timp de pierdut, doctorul **Grigorescu** mă conduce din clinică cu același chef de discuție. „Nu se operează cu sexul, ci cu mîinile și cu creierul".

Daniela VORTOLOMEI

Sper să apuc în Parlame
care a trecut prin șc

● interviu cu prof. univ. dr. Anghel Stanciu, președintele S

Din momentul aplicării Legii Educației Naționale, în universitățile din România a mai apărut un pol de putere. După ce legea a conferit din ce în ce mai multă putere de decizie Senatului fiecărei instituții de învățământ superior în parte, prin mîinile președintelui acestui for trec toate hotărîrile importante. Redacția „Opinia veche" vă propune un serial de incursiuni prin cabinetele președinților Senatelor celor cinci universități din Iași, în încercarea de a desluși cum colaborează executivul și legislativul în mediul academic.

„Eu prefer să nu-i dau studentului pește, ci să-l învăț să gîndească"

Scaunul de președinte al Senatului la Universitatea Tehnică „Gheorghe Asachi" din Iași (TUIAȘI) e așezat, pe jumătate, în Parlament. Implicat într-o politică pe care ar trebui s-o stăpînească la intrarea în instituția de învățămînt superior, Anghel Stanciu crede că n-a părtinit nici profesoratul, nici puterea din spatele pupitrului la București. O spune cumpătat, alegîndu-și vorbele ca-ntr-un discurs pregătit. În mijlocul celui de-al șaselea mandat de parlamentar, după ce i-au trecut prin mîini atîtea variante ale Legii Educației și nu numai, drumul de-acum al învățămîntului îi pare rătăcit și scopul studentului în societate încîlcit printre nevoi economice fabuloase. Iar de la catedra Facultății de Construcții și Instalații, inginerii ieșiți de pe băncile școlii de dinainte de '89 se arată mai puternici, mai buni, dar nu pot pietrui drumul noilor generații la nesfîrșit.

OPINIA VECHE: În ciuda a ceea ce prevede articolul 8 din Legea Educației Naționale, din 2011, anul acesta învățămîntul a rămas cu ceva mai mult decît jumătate din acel 6% din produsul Intern Brut (PIB) promis. Vor fi și consecințele de două ori mai puternice?

ANGHEL STANCIU: Cercetînd istoria alocațiilor bugetare pentru învățămînt, am constatat că investiția în resursa umană este capitală pentru dezvoltarea țării. Pe această linie am ajuns să cuprindem, în '95 – '96, 4% din PIB pentru învățămînt. Și în 2003, cu ministrul **Andronescu**, să prevedem acel 6%. A fost o împlinire, un succes a unei lupte duse de 15 ani. Din păcate, am observat că toate partidele care au fost în opoziție au plîns pe umărul învățămîntului. Și cînd au venit la putere, nu doar că nu au mai plîns ci ne-au făcut pe noi să plîngem. Prima dată cînd trebuia aplicat acel 6% a fost în timpul guvernării **Tăriceanu**, ministrul **Economiei și Finanțelor** era atunci **Varujan Vosganian**, care a apărut cu o **Ordonanță de Urgență** ce a amînat termenul, din 2007 pe 2008. În următorul an, cînd era ministru domnul **Adomniței**, s-a acordat un procent apropiat de 6%. După schimbarea guvernării, sumele au scăzut spre 4%, chiar 3%, unde este și astăzi. Industrie nu mai avem, agricultura este la pămînt, cultura este după ea și cred că singura șansă este forța de muncă, educația, învățămîntul. Cu acestea putem „bate" **Vestul**. De aceea, cred că dacă vom merge cu o investiție de 600 – 700 de dolari pe student în raport cu 10.000 – 12.000 de dolari pe student, e clar că ne vom plasa singuri în afara casei comune europene. În casă vor locui boierii și servitorii, afară vor sta paznicii, iar noi s-ar putea să n-avem acces niciunde. Nu pricep încăpățînarea voită de a nu da o șansă tinerei generații, cînd noi, cei de peste 60 de ani acum, deja am avut o parte irosită și una dată pe apa sîmbetei, după criteriile reformei. Am reformat tot pînă o să dăm ortul popii. Sper să apuc ziua în **Parlament** cînd voi fi bucuros că un **Guvern** care a trecut prin școală va pune școala pe locul meritat. O astfel de atitudine o consider un atentat la siguranța națională.

O.V.: Și cum se va vedea acest 3,14% în universitate?

A.S.: Efectele se vor vedea, pentru că în perioada în care s-a aprobat peste 5% din **PIB** s-au demarat multe investiții în școli, reabilitări. S-a investit în clădirile universității, **Corpul R** (n.r. al **Facultății de Construcții și Instalații** de la **TUIAȘI**) fiind un exemplu. S-a investit în laboratoare, în cercetare, unde legea prevede 1% din **PIB** și acum avem cam 0.18%. Avem mai mult acum pentru platforma laserului de la **Turnu Măgurele**, care ia cei mai mulți bani, dar în rest e un buget de supraviețuire, care lasă cadrele didactice tot la nivel de „coate-goale". La **Universitatea „Alexandru Ioan Cuza" (UAIC)** se vorbește de incapacitate de plată. La noi salariile au fost mai mici, a fost mai zgîrcit **Consiliul de Administrație**. Cercetarea are de suferit, investițiile sînt înghețate și eu nu văd un pas înainte posibil. Programele **POSTDOC** se încheie, ca să nu mai spun de programele doctorale, pentru care abia acum s-a dat drumul la bani prin acele **POSDRU**-uri (n.r.: **Programul Operațional Sectorial al Dezvoltării Resurselor Umane**), după patru-cinci luni de întîrziere.

O.V.: Totuși, ministrul delegat pentru învățămînt superior și cercetare, Mihnea Costoiu, a vorbit la Iași despre un nou program de burse doctorale finanțat prin POSDRU, văzut ca o soluție pentru plata și chiar majorarea acestor burse pînă la 2.200 de lei. Credeți că s-ar mai implica universitatea în proiecte la care rambursarea s-a făcut, în unele insituții de învățămînt superior, cu întîrzieri de peste un an?

A.S.: Nu cred că va exista prea mult entuziasm înspre ele. Pînă acum, la **TUIAȘI**, bursele pentru doctoranzi s-au acordat din venituri extrabugetare ale universității, bani interni, deci. Nu am putut investi în alte zone, e drept. Dar sînt universități, cum este și cazul **UAIC**, care au făcut împrumuturi în bancă, ori banca cere dobînzi, acestea nefiind eligibile pentru rambursare prin **POSDRU**. Sper, totuși, să se înțeleagă, la nivelul universității noastre, că un astfel de program este o posibilitate pentru doctoranzi să termine și al treilea ciclu de studii.

O.V.: Deci cum se va rezolva pînă la urmă plata acestor burse?

A.S.: Prin accederea la aceste programe europene, cu sau fără entuziasm.

A oferi pe tavă universităților tinere ceea ce s-a obținut într-o sută de ani prin tradiție, e o greșeală

O.V.: Cum a supraviețuit universitatea întîrzierilor la plata cererilor pentru proiectele finanțate POSDRU?

A.S.: Printr-o gestionare administrativă bună, dar nu doar în interesul cadrelor didactice. Consiliul de administrație, condus de prof. univ. dr. **Ion Giurma**, a găsit un echilibru între creșterile salariale ale cadrelor didactice tinere, cărora li s-au dat procente în plus față de profesorii cu experiență și bursele doctorale. S-a reușit, în acest fel, să se obțină un surplus de aproape 80 de miliarde de lei vechi pe cînd, în alte universități, salariile au fost chiar cu 50% mai mari decît la **TUIAȘI**. Iar pentru burse doctorale s-au împrumutat din bănci. Noi n-am luat din afară, am cheltuit din interior.

O.V.: Clasificarea făcută de Asociația Universităților Europene (EUA) a fost anulată în urma procesului cîștigat de Universitatea „Ștefan cel Mare" din Suceava. Ținînd cont de faptul că această ierarhizare nu a avut, concret, efecte asupra finanțării, se mai justifică întregul proces prin care a trecut universitatea pentru evaluare?

A.S.: Clasificarea universităților, cuprinsă în **Legea 1/2011**, ca idee, nu a fost un lucru rău. Eu unul am susținut ca prima să se facă cu ajutorul experților români, urmînd ca mai apoi să fie încredințată celor străini. Colegul meu, deputatul **Marius Spînu**, a susținut ca prima clasificare să se facă cu experți străini. A rămas aceasta și s-au născut multe comentarii pe lîngă cele trei categorii în care au fost împărțite instituțiile de învățămînt superior. **TUIAȘI**, împreună cu **UAIC** și **UMF** sînt de tip A și nu au țipat. Celelalte, de tip B și C, în ultima categorie intrînd majoritatea universităților private, au contestat, evident, pentru că acest proces nu a fost unul transparent. Cînd s-a schimbat conducerea și a venit ministrul **Andronescu** nu s-a găsit documentația care a născut această clasificare, deși, subsecvent, procesul acesta presupunea și aducerea de diferențe în finanțare. Nu atît la cea de bază, cît la cea complementară și de cercetare. A face o clasificare și a da posibilitatea noilor universități să-și dezvolte capacitățile în timp e un lucru încurajator. Dar a oferi pe tavă ceea ce s-a obținut într-o sută de ani prin tradiție, prin competiție, e o greșeală.

Există o tendință de a învăța studentul că totul este banul

O.V.: Se pune problema unei noi proceduri de ierarhizare internaționale, U-Multirank, pe alte criterii. E vorba de reputația în cercetare, calitatea predării și învățării, orientarea internațională, succesul în transferul de cunoștințe și angajamentul regional. Urmărind, spre exemplu, ultimul punct, cum s-ar prezenta universitatea la nivel de implicare în viața orașului?

A.S.: Sînt două tendințe în lumea universitară. Există tendința inițială, a universității humboldtiene, în care instituția, ca un „turn de fildeș", creează în plan mental, al instrucției, un om cult, util societății, sie însuși și familiei lui. A apărut, însă, tendința din ce în ce mai accentuată, a universității antreprenoriale, în care aceasta este privită ca fiind în principal un furnizor de servicii către societate și către individ. Prin prisma a ceea ce reprezintă, într-o societate de consum, individul, adică un producător de bunuri, o rotiță într-o mașinărie a benzii rulante a lui **Charlie Chaplin**. Totul este privit prin oglinda utilitarismului. Și-atunci universitatea trebuie să iasă din turnul de fildeș și să se integreze, chiar și în lipsa fondurilor, pe piața furnizorilor de servicii. Deci să-și deplaseze centrul de greutate de la formativ, instructiv spre domeniul facerii de bani, antrenînd și studenți, învățîndu-i din facultate că totul este banul. Nu optez pentru nici unul din aceste modele, ci pentru o îmbinare, adică școala universitară să-i dea studentului acele elemente care să-l înnobileze ca om, să-l diferențieze de animal, dar să-i dea și cunoștințele necesare integrării într-o lume nemiloasă cu cei cu înclinații mai mult umaniste.

Oricît ne-ar plăcea să scoatem poeți și filosofi, la Politehnică trebuie să avem și „tinichigii"

O.V.: Plasarea la mijloc ar fi opțiunea ideală. Dar acum, efectiv, TUIAȘI este un turn de fildeș sau o „fabrică de bunuri", cum spuneați?

A.S.: Universitatea Tehnică este ca **Pendulul lui Foucault**. Oscilează, raportat la facultate, la departamente. Sînt unele care accentuează partea formativă, în special cele de științe fundamentale, matematică, fizică, chimie. Sînt cele care merg, în ultimii ani, pe latura de cercetare, consultanță, angrenare pe piața muncii. Și sînt profesori din unele facultăți care au propriile firme de consultanță, de proiectare și chiar execuție și care își recrutează forța de muncă dintre foștii studenți, deci n-aș putea spune că universitatea în ansamblu poate fi catalogată într-un fel sau altul, dar sînt cadre didactice despre care putem vorbi în termenii aceștia. Unii care încurajează ideea că trebuie să-i dau studentului ceea ce-i servește acum să știe. În sensul de a-i da acum un pește, nu a-l învăța să pescuiască. Eu prefer să nu-i dau pește ci să-l învăț să gîndească. Nu vreau să fac roboței care să ia din sertar manualul de proceduri pe care l-a predat **Anghel Stanciu**.

O.V.: Deci există o conștiință a faptului că studenții trebuie să se integreze pe piața muncii și se acționează ca atare.

A.S.: Da, prin prisma acestui criteriu, de implicare a universității în mediul regional în care își desfășoară activitatea, unul din parametri de lucru, să spunem așa, e gradul de integrare pe piața muncii a absolvenților. Adică, oricît ne-ar plăcea să scoatem poeți și filosofi, la **Politehnică**

trebuie să scoatem și „tinichigii". E drept că una este să predai arta teatrului și alta este să predai betonul armat – deși poate ai nevoie de o doză de poezie să te apropii de acesta din urmă –, care este și rece și greu. Dar noi trebuie să încercăm să-i sprijinim; dacă nu să se angajeze, atunci să-și deschidă firme proprii. Pe vremuri, un profesor de-al meu, domnul **Nicolau**, îmi spunea că nu poți face beton precomprimat cu trei lopeți și cinci necalificați. Dar cu un inginer, un tehnician și cîțiva muncitori poți deschide o firmă de construcții și nu să vinzi, licențiat, la tarabă în piață. La noi, în preajma examenului de licență, la **Construcții**, vin firme și solicită preluarea de absolvenți pentru șantierele din țară și pentru proiectare, cu oferte bune uneori și înșelătoare alteori.

ent ziua cînd voi fi bucuros că un Guvern coală va pune școala pe locul meritat

Senatului Universității Tehnice „Gheorghe Asachi" din Iași

„Am reformat tot pînă o să dăm ortul popii"

Unii studenți semnează contracte în anul al III-lea, al IV-lea, primesc o bursă și sînt asigurați că stau acolo cinci ani. Dar la un preț care, dacă l-ar negocia dupa ce termină, ar fi și mai mare. Și sînt facultăți unde procentul acestor cazuri este și mai mare. Mă gîndesc la cei de la **Automatizări și Calculatoare**, unde e greu să-i și ții în facultate. Economia trebuie să se descurce singură, spun economiștii noștri. Să apelăm, deci, la stat. Dar dacă nu-i dai statului ce-i trebuie atunci cînd trebuie, cum poți să-l mulgi atunci cînd el e ca o vacă stearpă?

O.V.: Spuneați la un moment dat, într-un interviu, că atunci cînd ați absolvit dumneavoastră, posibilitatea de angajare era limitată de granițele României. Ați fi plecat, în alte condiții?

A.S.: Nu pot să spun c-aș fi plecat sau nu. În anul I de facultate am fost selecționat să plec în **Franța**, la **Universitatea Paris IV** (n.r.: **Université Paris-Sorbonne**), dar pînă la urmă a plecat altcineva. Era perioada în care a plecat și **Petre Roman**. Eram copil de la țară (n.r.: din comuna **Toporu**, județul **Giurgiu**) și singura mea „pilă" era munca. Aș fi vrut să studiez și dincolo, dar nu a fost posibil. Nu regret decît în sensul că, acum cînd există această deschidere, nu există aceeași dorință de perfecționare, de asimilare la unii tineri pe care noi îi trimitem cîte două-trei, chiar șase luni în **Vest**. Apare o anumită blazare. Ca un îndemn și nu ca un regret, afirm acum că piața muncii e întreaga **Europă**. Practic, diplomele noastre, prin libera circulație a meseriilor, sînt valabile peste tot. Am putea să marșăm cu matematica, fizica, chimia, ingineria. Am putea să mergem în afară cu ceea ce ei nu au, dar noi am putea fi.

O.V.: Se observă tentația Occidentului și acum, în numărul de înscriși de la unele facultăți. La Textile și Pielărie, de exemplu, nu s-a îndeplinit, în ultimii ani, cifra de școlarizare. Ce se va întîmpla cu aceste specializări?

A.S.: E clar că înainte de 1989 a fost o anumită ierarhizare a facultăților pe zone de interes ale celor care voiau să dea admitere și era atunci **Electrotehnica** pe primul plan, **Mecanica**, **Chimia Industrială**, **Textile și Pielărie**, care era singura facultate de profil din **România**. De aici, de la **Iași**, își trăgeau forța de **muncă** toate fabricile de textile. După **Revoluție** au apărut două fenomene. A scăzut dramatic interesul pentru inginerie și, simultan, au apărut noi facultăți. Una din marile fabrici de textile era atunci **UTA Arad**. Or, acolo s-a înființat o facultate de profil și-atunci tot potențialul facultății de la **Iași** nu mai atrage studenții așa cum o făcea înainte. Iar această tendință a fost dublată de atracția facultăților umaniste. Acum este o criză de ingineri și începe să crească interesul pentru acest domeniu. Nu mai este **Electrotehnica** pe primul loc, ci **Facultatea de Construcții**, urmată de **Hidrotehnică**. Și-atunci, iată că noi trebuie totuși să menținem specializări care un an se fac, un an nu, pentru a nu dispărea. Sînt facultăți care în comunism erau secții. Trebuie să le menținem oarecum artificial, la nivel de avarie, pentru că dispariția lor ar face imposibilă reluarea într-o perspectivă în care ar reveni.

M-am mîndrit cînd în clasa mea, de la țară, am fost primul pionier

O.V.: Finanțarea, în momentul de față, a rămas la formula din 2008, pe student echivalent. Dacă absolvenții de bacalaureat sînt atrași de opțiunile din străinătate sau nu sînt tentați de oferta Politehnicii, este automat afectat și bugetul universității.

A.S.: Bugetul este, efectiv, afectat dacă n-ai studenți. Pentru că vechiul sistem mergea pe cadru didactic, în funcție de cîți profesori, conferențiari și așa mai departe aveai. Acum ți se alocă o sumă, pe student echivalent, adică o căciulă de bani. Care mai apoi se dirijează spre facultate, de acolo spre specializări și acolo e posibil să nu ai grupe suficiente, destui studenți în an. Aici e influențată și salarizarea cadrului didactic, care nu e fixă. În **Legea 1/2011** s-a prevăzut că finanțarea aceasta pe student echivalent are și efecte colaterale proaste. Dacă îți intră 100 de studenți în anul I, tendința naturală a cadrului didactic este să-i ducă mai departe. Pentru că dacă trec doar 50%, și salarizarea va fi tăiată în jumătate. Și tot așa pînă la faliment. Efectul colateral a fost, deci, o scădere a calității pregătirii studenților. Tacită.

O.V.: Și sesizabilă, deci.

A.S.: Păi cine-și taie singur craca de sub picioare? Dacă-i pici, rămîi fără salariu. Și-atunci am propus să se întîmple două chestiuni. În primul rînd, bugetarul și nebugetarul să nu fie pe patru ani, ci să migreze. Să putem menține astfel finanțarea de bază și salarizarea. Și a doua, care e revoluționară, spune că dacă în anul I au intrat 100 de studenți, această finanțare pe care o primim pe cei 100 să fie menținută patru ani. Eu scot zece din toți, dar ăștia zece sînt cu adevărat ingineri. Dacă te duci la **École Nationale des Ponts et Chaussées** (n.r.: **Școala Națională de Poduri și Drumuri**) din **Franța**, ei nu-ți scot 1.000 și ceva de ingineri pe an. Și le asigură pe timpul facultății o chestiune care nouă ne lipsește și e un lucru dureros. Unde se duc 400 și ceva de studenți în practică pe șantier? Ar fi șantiere mari, dar de unde bani de transport, de cazare, lucruri pe care înainte ni le permiteam. Pentru toate practicile erau alocații bugetare separate. În **Franța** există o lege care obligă marile companii să primească studenți în practică. Am copiat și noi în proporție de 90% această lege, dar lipsesc cei care s-o aplice. Găsirea modalității de a face practică e una din problemele care ne preocupă acum.

O.V.: Dumneavoastră ca student n-ați simțit astfel de lipsuri ale universității?

A.S.: Nu. În studenția mea, între '67 – '72, practica din anul I, al II-lea și-al III-lea era așteptată. Era perioada cea mai plăcută, pentru că se desfășura pe șantier și-ți alegeai locul după medie. Eu am făcut practică la **Năvodari**, după aceea la **Bușteni**. Eram vreo șapte – zece studenți și dura cam o lună. Era, cumva, o chestiune strict profesională și o împlinire personală. Nu cred că există inginer constructor care să nu-și aducă aminte de prima practică, cea topografică. Se dau mari cu teodolitul (n.r.: instrument optic pentru măsurarea unghiurilor orizontale și verticale), cu nivela și îi întreabă „babele" dacă se dărîmă ceva. Pentru că atunci cînd apar topografii într-o zonă, ori se construiește ceva, ori se demolează și ei dau explicații doxe privind ceea ce au de gînd să facă, dar de fapt ei nu fac decît un plan topografic, o drumuire pentru practica lor. Atunci luai contact cu profesia ta, în acele excursii de studiu, de la începutul și sfîșritul facultății, pe șantiere.

O.V.: V-ați implicat în politică devreme, în 1968. Ați simțit că ați sacrificat ingineria pentru politic sau invers, undeva pe parcurs?

A.S.: De fapt, în viața politică m-am implicat de la pionieri. Eram mîndri atunci, deși probabil unii zic că le-a fost rușine. Eu m-am mîndrit cînd în clasa mea, de la țară, am fost primul pionier și m-am dus la școală cu cravata înnodată, iar pe urmă prinsă cu inel. Acasă era de parcă aș fi primit ceva deosebit. După care am trecut în **Uniunea Tineretului Comunist** citind, la vremea aceea, „Așa s-a călit oțelul" (n.r.: titlu de **Nikolai Ostrovski**) și alte scrieri din acestea „revoluționare", care însufleteau. Am fost primul membru de partid făcut în facultate în 1968. Revolta din 1989 am simțit-o ca pe-o ciocnire teribilă între cei pe care-i știam într-un soi de talibanism comunist și o jumătate mai nou libertarianistă, capitalistă a lor. Am intrat apoi din nou în politică, una în care totul se stricase, totul era blamat, toți erau capitaliști convinși, deodată. Astăzi pot să spun că am reușit să pun în scris procentul acela de 6%, pe care nimeni nu îndrăznește să-l dea jos, dar îl amînă. Am reușit să dublez salariile profesorilor universitari, astfel încît tăierile nu s-au resimțit în învățămîntul superior. M-au înjurat conferențiarii si celelalte categorii, dar le-am oferit o posibilitate de neplafonare. Dacă aveau toți aceleași salarii, de ce s-ar mai fi chinuit să fie profesori? Așa, au o perspectivă.

O.V.: Ordonanța de Urgență (OUG) 92/2012, lăsată de fostul ministru Ecaterina Andronescu, înlătură necesitatea obținerii acelei abilitări pentru trecerea la statutul de profesor universitar. Era acel atestat o „barieră profesională" atît de greu de depășit?

A.S.: Eu m-am opus acestei abilitări în timpul discuțiilor. Această abilitate există în **Republica Moldova**, în **Germania** și **Rusia**. Nu mi s-a părut firească pentru că presupune următorul proces: conferențiarul își dă doctoratul, are un număr de lucrări și pe urmă mai susține o teză, înainte se numea teză de docență, într-o limbă străină și mai dă și o taxă de înscriere. Mi se părea artificială. A rămas, însă, abilitarea pentru obținerea calității de conducător de doctorat.

Există profesori la care oamenii deschid ușa cu capul și cei la care se deschide ușa cu mîna

O.V.: Tot această ordonanță a modificat în Legea 1/2011 chestiunea numărului de doctoranzi pe care îi poate îndruma un conducător. Astfel, noua formă a legii prevede că Senatul decide și propune această cifră. Se poate trece de vechea limită, de opt studenți?

A.S.: Noi avem o problemă cu doctoratul. Una pe care, fie din motive de percepție, fie care țin de generație, nu putem s-o rezolvăm. Doctoratul pe care l-am gîndit eu era unul care consfințea o calitate, aceea de cercetător științific dobîndită după un număr de ani de cercetare în domeniul lui. Era o certificare. Acum, odată cu procesul **Bologna**, doctoratul s-a atașat ca fiind al treilea ciclu de învățămînt. Acest ciclu prevede o parte de activități didactice, deci aproape un an de zile de cursuri și una de studiu biografic și cercetare propriu-zisă. Nu mai este o certificare a calităților dobîndite de doctorand, ci una că acest tînăr poate desfășura activtăți de cercetare științifică. Dacă a devenit un proces didactic de învățămînt, nu cred că numărul de studenți trebuie limitat artificial. **Funeriu** l-a limitat la opt. Dar de ce nu la cinci, trei sau doi? Eu nu am luat mai mult de unul sau doi doctoranzi anual. După mine, cifra respectivă nu trebuie să fie foarte mare, deși, ca școală doctorală, în sistemul **Bologna**, cred că poate fi și mai mare de opt. Dacă **Legea 1/2011** rămînea așa, noi, **Facultatea de Construcții**, peste doi-trei ani nu mai aveam nici un conducător. Pentru că ies toți la pensie, iar din spate, aceste condiții de abilitare nu cred că mai permiteau intrarea altora, poate a unuia, maximum doi. De aceea s-a scos această restricție. Dar există două categorii de profesori. Profesori la care oamenii deschid ușa cu capul și cei la care se deschide ușa cu mîna. Dacă au ajuns conducători de doctorat, trebuie să aibă teme clare, concrete și nu să ia 16 studenți pe care nu-i țin minte nici după nume, dar să mai știe și ce teză au. Și se pomenesc cu teza după trei ani, iar în afară de coperți nu e nimic original înăuntru.

O.V.: S-a mai pus, pe marginea reglementărilor din această ordonanță, și problema mutării centrului de greutate în ceea ce privește puterea de decizie în universitate de la rector la Senat. Cum se va vedea această modificare la TUIAȘI?

A.S.: În cazul nostru, concret, nu este nici un fel de balansare a puterii. Aș putea spune că există un consens, o sfătuire în ceea ce privește inclusiv ordinea de zi. Avem o istorie comună, eu și prof. univ. dr. **Giurma**, am lucrat împreună ca directori educativi, sîntem ingineri constructori amîndoi, nu avem orgolii din acestea deosebite în care să stabilim cine-i cel mai tare.

O.V.: Ați declarat asta și la începutul acestui mandat. Spuneați atunci că „avantajul domnului rector și al meu, este lipsa noastră de orgolii pentru că noi mai avem trei ani, nu mai putem candida la un nou mandat și ținta noastră este binele instituției și nu satisfacerea orgoliilor personale". Și dacă ele apar pe parcurs?

A.S.: Nu omit că apar astfel de lucruri, acolo unde, de fapt, cel care e președintele **Senatului** a fost rector. Acolo există o altfel de armonie. La noi nu e așa. Principial, faptul că s-au creat un organism deliberativ, **Senatul** și unul executiv, **Consiliul de Administrație**, cu rectorul în frunte, echilibrează pe undeva puterea în universitate. Scopul meu este să armonizez, împreună cu profesorul **Giurma** acest raport de puteri astfel încît, după patru ani, ele să nu funcționeze în contradictoriu. Statutul **Senatului** prevede că senatorul poate iniția hotărîri. Pînă acum nu avem nici una, dar va trebui să ne obișnuim cu ideea că, așa cum în **Parlament** poți iniția o lege care poate fi chiar aprobată, așa și pe senatori îi poți obișnui cu ideea că nu doar **Consiliul** poate lua decizii. Atunci cînd **Senatul** va respinge cîteva hotărîri ale **Consiliului de Administrație**, iar cel din urmă va înțelege acest lucru, atunci vom fi în normalitate. Atîta timp cît **Consiliul de Administrație** consideră că tot ce gîndește el este sacrosanct, nu poate fi bine. Problema cu oamenii care au putere e că nu mai gîndesc. Eu sper ca și eu și profesorul **Giurma** să avem gîndire și după ce ne pierdem funcțiile, nu doar pe aceasta pe care ne-o dă puterea și care, uneori, este toxică.

Anca TOMA

„E drept că una este să predai arta teatrului și alta este să predai betonul armat, deși poate ai nevoie de o doză de poezie să te apropii de acesta din urmă, care este și rece și greu.

Ia bilete, neamule!

Cînd controlorii și-au găsit nașul

Cea mai amuzantă amintire pe care o am legată de căile ferate înfățișează un naș, căruia, în timp ce își scotea mîna din buzuar, i s-au agățat vreo 20 de hîrtii de 1 leu, ce s-au împrăștiat pe podeaua vagonului. Vădit rușinat, acesta a început să le strîngă, în timp ce doi copii îi dădeau tîrcoale și încercau să înhațe și ei cîteva bancnote. Astăzi însă, lucrurile s-au mai complicat. De la dosarul deschis nașilor care iau mită, situația personalului Căilor Ferate Române s-a schimbat. Controalele s-au dublat, nașii se tem să mai ia clandestini „la jumătate de preț" și mecanicii au ajuns să lase părinții și studenții cu pachetele în brațe pe peronul gării de frica „inspectorilor". Iar săptămîna trecută, în personalul de 16.30 de la Iași la Bacău, care adună în vagoanele sale aproape toți navetiștii să-i ducă spre case, dublați de supracontrol, nașii au început să ia călătorii la puricat.

● „în tren nu se mănîncă semințe și nu se fumează" ● acum îi cere 5,20, prețul normal, fără taxe suplimentare

Mai sînt 20 de minute pînă la plecarea trenului de navetiști și holurile sînt deja umplute pînă la refuz. Printre cei 30 de oameni din fața mea își fac loc doi tineri. El ține în brațe un cîine. Ea, o floare. Din urma lor, o femeie vine vertiginos, împiedicîndu-se în cele cîteva sacoșe imense mari, de rafie, pe care le cară. Se așază în fața mea, lîngă un bărbat care, căptușit în propria geacă, pare a dormi. Își lăsase, în scîrbă, sacoșa pe locul din dreapta lui și începuse să moțăie cu ochii deschiși, legănîndu-se încet înainte-înapoi. „Doamna" **Maria**, după cum aud că o strigă cei 30 de bărbați care stau în picioare pe holul îngust al etajatului albastru, dă sacoșa la o parte și se așază. **Marian**, bărbatul la vreo 40 de ani, cu alură de boxer și față de buldog, care aparent o ajutase cu bagajele, lasă sacoșele jos, lîngă scaun.

În plase, pe podea, bucăți de pui congelat luate en gros. Deasupra, un haltap de parizer în formă de semilună. Alături, o sticlă de **Unirea** la un litru și vreo cinci pahare de plastic. Sub mișcările **Mariei**, care încerca să se aplece să ia sticla de tărie, bancheta se hurducă, bărbatul se trezește din moțăială, încuviințează din cap și se ghemuiește din nou, de parcă ar vrea să intre în sine. Dacă „doamna" **Maria** ocupă un scaun jumate, el stă pe o bucată de banchetă și pe spătar.

Ceata de oameni care și-au făcut casă în trenul de navetiști care pleacă la jumătate de oră după 16.00 spre **Bacău**, doar ce au venit de la muncă. Probabil la negru, fiindcă „doamna" **Maria** se ceartă la telefon cu un maistru de vreo zece minute, care n-a chemat-o la muncă și vineri, „că cică ar fi ziua femeii și îmi dă liber, dar nu mă plătește nimica". Din **Podu Iloaiei**, **Sîrca** sau **Tîrgu Frumos**, oamenii fac naveta zi de zi, săptămînă de săptămînă, cu același tren, în aceleași vagoane și pe aceleași locuri. E o stratificare socială nescrisă și nedezbătută. Au fost săptămîni în care, ajungînd pe ultima sută de metri la gară, am găsit scaunele ocupate cu sacoșe, saci de cartofi, pungi de plastic, și oameni stînd în picioare pe lîngă ele. Ca o linie de tronuri la clasa a II-a, își așteptau proprietarii.

Ierarhia navetiștilor

„Doamna" **Maria** strigă un nume. Din partea cealaltă a holului răsună o voce ca răspuns. După cîteva coate și împunsături, în fața ei ajunge un bărbat uscățiv, noduros, cu fața brăzdată de riduri adînci care par că au săpat tranșee pe fruntea și obrajii lui. Ajuns în fața femeii, își strînge pălăria la piept în semn de rugăciune. Toată bucata de hol e invadată de un puternic miros de brînză fermentată. Cîinele începe să schiaune. **Costel**, bărbatul care a răspuns la apel, se uită cu sete la sticla de coniac desfăcută din poalele **Mariei**. Aceasta îi toarnă „o sută" și lui într-un pahar de plastic. Au trecut abia 15 minute de cînd am ieșit din gară și sticla proaspăt desfăcută s-a terminat, stoarsă cu sete de **Marian**.

Trecem de **Lețcani** și între bărbații din spatele banchetelor se naște o discuție despre nași. Un bătrîn cu căciula ținută pe vîrful capului, deasupra urechilor, povestește mîncînd semințe cum nu și-a mai luat bilet de „mai bin' de-un an de zile. De cînd am mers la București și n-a vrut să mă ia nașul din gară". Lîngă el se pornesc rîsete, înjurături și înghionteli. Două PET-uri de bere se topesc de cum au fost desfăcute și leșurile lor stau contorsionate într-un colț al holului. Din vorbă-n vorbă, aflu că nici unul dintre bărbații și femeile din fața mea nu are cumpărat bilet. Merg fie cu „un leu la naș", fie „zicem că avem abonament și nu ne caută", sau refuză să plătească „că doar ce-o să ne facă". Dar nu le place să se pună în gură cu nașii, că merg în fiecare zi pe același drum și deja se știu.

Oamenii însă încep să se uite îngrijorați unii la alții. Niciodată parcă nu i-a prins curbele de dinainte de **Sîrca** pînă să vină nașul să negocieze călătoria. Și astăzi aproape că am intrat în gară cînd, la etaj, se zărea tichia nașului însoțit de un bărbat cu geaca de piele maronie, la cravată. „Văleu", strigă unul dintre cei așezați pe trepte, **Marian** aproape scapă paharul cu două degete de bere și, din mînă în mînă, semințele și PET-urile își fac loc sub bancheta „doamnei" **Maria**. Era supracontrol. Dintre cei care s-au aliniat la ieșire, nu toți aveau nevoie să coboare în **Sîrca**, cîțiva mergeau pînă la **Tîrgu Frumos**. „Da' nu stai cu ăștia de cînd i-a luat la scuturat, mai ales dacă e și control". Trenul trage în gară, un naș negociază de zor cu cineva la etaj, altul se tîrguiește lîngă ușa vagonului cu un grup de tigănași pe care îi dă jos.

Doamna **Maria** își strînge bagajele repede, bucățile de pui congelat din sacoșe izbindu-se de parcă cineva trîntea cărămizi. „Ai grijă, nu te lua la bătaie cu ei și nu te pune în gură că după aia fac ăștia ceva și dau vina pe tine". Fața lui **Marian**, din ce în ce mai roșie, se mișcă tîmp și aprobator, iar ochii săi lucesc goi. Ai putea să zici, uitîndu-te atent, că-i vezi ceafa prin albul ochilor care nu mai spun nimic. Mușcă absent din parizer și rupe bucăți de pîine pînă dă de o pungă de semințe pe care și-o varsă toată în buzunar, ca să le ascundă și se așază în fața mea, în locul „doamnei" **Maria**, care sprinta deja pe peron cu sacoșile după ea. Numai bine, că un controlor cu fața colorată coboară pufnind pe scări.

„Aici nu e vorba de foc, doamnă!"

„În tren nu se mănîncă semințe și nu se fumează", și cei doi bărbați se opresc instantaneu. „Iertare domn șef, gata, nu mai facem", spune unul dintre ei fugărind fumul de țigară cu mîna și îndesîndu-și semințele în buzunar. După o clipă de agitație, în care cei doi tineri, cîinele și zambila urcă sus pe niște trepte, nașul ajunge în dreptul unei bătrîne care stătea într-un colț al holului, pe care nici nu o vedeai pînă cînd nu au coborît grosul navetiștilor. După două minute de negocieri între șase ochi, fiindcă și supracontrolul s-a dus să asculte, se aude vocea bătrînei.

„– Să mă bată focu' dacă am bani de bilet.

– Aici nu e vorba de foc doamnă ci de bilet, 8 lei costă sau cobori la Bacău."

– Da' vin de la containere acu, mă așteaptă fata mea...

– Poți să fi umblat și prin mall din partea mea, cîtă vreme îmi dai acuma 8 lei, cît face pînă la Tîrgu, altfel nu cobori."

Pe bătrînă o ia tremuratul de picioare, nașul o ajută să se așeze pe o banchetă, vine și supracontrolul mai aproape și

Negocieri mai ceva ca la piață

negocierile continuă. Acum îi cere 5,20, prețul normal, fără taxe suplimentare. Bătrîna scoate tremurînd un leu de sub căciula care îi astupa pînă și sprîncenele și îl întinde tremurînd către cei doi bărbați din fața ei. Supracontrolul, cu părul lins și cu un rînjet cît toată fața, își strînge nodul la cravată și zice cu dispreț. „Las-o așa, o luăm la Bacău, o lăsam la Poliția Transport Feroviar, își ia amendă plus biletul de întors înapoi 6 milioane o costă", și amîndoi bărbații izbucnesc în rîs. În hol se lasă tăcerea, pe fundal răsunînd numai zgomotul înfundat al roților de tren. Îl întreb, curios, dacă bărbații care au coborît aveau bilet sau dacă i-a căutat. Se întoarce înspre mine, împreună cu celălalt controlor și cei doi bărbați de la supracontrol și-mi aruncă un „aveau abonament", de parcă fiecare cuvînt rostit îl ustura în coșul pieptului. „De unde știți?", plusez. „Știu", îmi răspunde și se întoarce la femeia pe care o apucase plînsul. „Nu plînge doamnă, că începe să mă ia și pe mine cu lacrimi", și pe mijlocul feței i se întinde un zîmbet care dezvelește dinții.

Nașul este un bărbat scund, rotunjor, dar destul de bine făcut, aprins la față ca sîngele. Negocierile continuă. Un bărbat care o cunoaștea pe bătrînă vine dinspre ușă cu un leu întins înspre naș și-i spune oarecum sfios „un leu de la mata și unul de la mine și ajunge pînă la Tîrgu". Bărbatul îl întrerupe tăios, se întoarce la bătrînă. Amenințările curg, femeia plînge. De sus, cîinele începe să schiaune. Deodată, tînăra care urcase mai devreme sus, coboară cu o bancnotă de 5 lei pe care i-o întinde nașului, care o ia de parcă ar fi cel mai natural lucru și începe să-i taie bilet bătrînei, care nu mai contenea să își facă cruce, firimituri de pîine curgîndu-i din mîneca paltonului gri, spălăcit.

Controale cu bastoane

Aparent, controlorii își terminaseră tura prin întreg trenul și s-au oprit pe hol să vorbească. Nașul responsabil cu negocierile anterioare a început să le povestească celorlalți, scuzîndu-se la fiecare propoziție, cît de greu e să fie corect. „Oamenii nu iau bilet, fumează, mănîncă semințe, dar mai ales fumează. Și vii, le spui, și uite-așa, de față cu tine zice «Da, să trăiți!», și apoi se apleacă și face mai departe. Fumează și fumează și tot fumează", spune bărbatul gesticulînd amplu. Ca un dirijor în punctul culminant al unui concert, acesta le spune bărbaților că el e un om corect. „Dacă aș face zilnic ruta asta, să zici că iau de la toți cîte un leu-doi aș face un ban, dar așa, cum vin de vreo două ori pe săptămînă, n-am cum să mă îmbogățesc. Și așa e greu, am venit odată cu Poliția TF și tot nu voiau să se dea jos din tren. Așa, cum sîntem cîte patru acum, mai scot bani de bilet, dar sînt și pățit". Povestește despre un coleg al său, care a încercat să dea jos 20 de țigani fără bilet la **Podu Iloaiei**, odată. Pe hol, așteptînd să frîneze trenul de tot, a încasat două bastoane telescopice pe spate, i-au băgat mîna în buzunar și i-au luat ce bani mai avea și rola de bilete și au fugit toți pe peron. „Ce să le faci? Cum să le ceri bilet?", îngînă acesta sub privirile aprobatoare ale bărbaților din jur. „Oamenii nu vor să cumpere bilet, e vina lor, eu ce pot să le fac, să îi dau jos pe toți?". Din nou, în jur doar aprobare.

„Mama e altfel de femeie, îi zic acolo și o las în legea ei, e și zgîrcită la bani, dacă îmi dă 10 lei e prea mult. Da' nici nu mă cert cu ea, îi dau dreptate, că după aia nu îmi mai face de mîncare, nu mai îmi calcă hainele, nu mai îmi pregătește de mers la școală", și cele trei fete care s-au urcat din **Tîrgu Frumos** se așază pe bancheta de pe care s-a ridicat bătrîna. „Cum fată să-ți ceri scuze de la mama ta?", se revoltă una dintre ele, brunetă și cu părul atîrnîndu-i vîlvoi în jurul gîtului. Discuția și-o încheie rapid cînd văd controlul. „Fată eu am mers o dată o săptămînă întreagă fără bilet și nu m-a prins", și încep toate trei să rîdă zgomotos. „Lasă , oricum, că doar nu te dădea jos dacă te prindea, ce-ai? Și așa dacă nu îmi dădea bani de acasă nu îmi luam bilet, ce, eu nu am pe ce-i cheltui sau cum?", repetă bruneta și le face celorlalte două complice din ochi. Încep toate trei să rîdă, nașul trece, le verifică biletele, compostează. Fetele se opresc la **Ruginoasa**, se dau jos, iar din buzunarul brunetei cade un pachet de țigări mototolit.

***

În apropiere de **Pașcani**, supracontrolul a coborît și s-a urcat în altă garnitură. Nervos, nașul care s-a ocupat de negocieri se retrage în dreptul băilor din spatele locomotivei și începe să trîntească furios. Se plînge de bani, se plînge de sănătate, că nu i-a ieșit tura, că stă la cheremul „ălora de la București". Alături, colegul său, care pînă atunci a tăcut, a început să tragă încet dintr-o țigară.

Cătălin HOPULELE

Nostalgia focului

În fierăria din Hlipiceni nu se mai aude glasul metalului

Focul din fierăria din Hlipiceni s-a stins. A murit treptat, odată cu plecarea tinerilor din sat spre „străinătăţuri”. Rar ce mai calcă copită de cal prin curtea lui Mihai Ungureanu, iar atunci, în locul cărbunilor şi a foalelor care să-i încingă, se aprinde autogenul sau cîteva lemne care să înroşească fierul. Nu era zi în care bărbatul, acum trecut de 60 de ani, să nu aţîţe flăcările în cuptorul care a cunoscut trei generaţii de fierari din familia sa. Meşteşugul moştenit de la tatăl şi bunicul său i-au pus în trecut pîinea pe masă şi l-a ajutat să-şi crească copii. Acum însă trec şi săptămîni fără ca sunetul ciocanului bătut pe nicovală să răsune viu în atelierul micuţ şi îmbătrînit din judeţul Botoşani.

„De hăt departe auzeai bătăi
Şi lovituri de bice de călăi
Iar el, fierarul, cu ciocanul greu
Lovea în nicovală la ilău.”

● bătrînul a învăţat meseria de mic, de la tatăl său ● pe uneltele din atelier s-a aşezat praful de cînd nu au mai fost folosite ● „fierul e viu şi are şi suflet, ca un om, doar că inima lui se vede doar în foc”

Pe **Mihai Ungureanu** îl ştiu din copilărie. Veneam împreună cu bunicul să schimbăm încălţările cailor de cîteva ori pe vară şi ne porneam din zori, ca să fim printre primii la coada care ajungea să se întindă pînă la porţile vecinilor săi. În acele zile fierarul se trezea la cinci sau mai de dimineaţă şi aprindea cărbunii în cuptor. Aceştia se înroşeau sub suflul necontenit al foalelui ce se încorda şi relaxa asemeni unui acordeon, împrăştiind cu respiraţia sa scîntei colorate peste tot în atelierul fierarului. Căldura cuptorului îl hipnotiza uneori atît de tare încît uita şi să mănînce sau să bea apă şi abia tîrziu în noapte sau în zilele de sărbătoare îşi lăsa nicovala şi ciocanul să se odihnească.

Acum i-am călcat în curte din nou, însă abia l-am găsit pe ’nea **Mihai**. Era în grădină, departe de muzica fierului pe care o asculta necontenit în anii trecuţi. Ne zîmbeşte trist cînd ne vede, însă de data asta îmi strînge voinicește mîna şi nu mă mai trage dintre picioarele bunicului să-mi încerce obrajii cu mîinile aspre, cum obişnuia cînd eram copil.

„Hehehe! Aţi venit după papuci noi la cal?”, ne întîmpină fierarul. Cămaşa îi este descheiată la gît precum unui flăcău, iar deasupra are doar o vestă deşi vîntul încă muşcă iar dintre nori soarele ne zîmbeşte rar, la cîte o rafală mai puternică care împrăştie vata plumburie de pe cer. „Hai, deshamă şi să o încălţăm”, îl îndeamnă nea **Mihai** pe bunicul.

Meseria, moştenire de familie

’Nea **Mihai Ungureanu** a învăţat meseria de mic, de la tatăl său care a furat meşteşugul „înmuierii” fierului la foc ca să-i dea forma dorită de la bunicul lui ’nea **Mihai**. Trei generaţii de fierari din familia **Ungureanu** au făcut să iasă scîntei pe nicovala veche de cîteva sute de ani. „Tot ce vezi aici, de la ilău (n.r.: nicovală), ciocane şi o parte din cuptor este de la tata care şi el le avea de la bunicul. Foalele ăsta are aproape trei sute de ani”. Îmi arată spre un burduf arcuit de care este legat un scripete cu o bucată de lemn, ca să poată fi apăsat cu piciorul.

Pe foale s-a aşezat praful de cînd nu l-a mai folosit. Acum are un ventilator „pe curent” care să sufle aer în cărbunii roşiatici pe care îi vede însă din ce în ce mai rar. „Nu mai renteză să fii fierar în ziua de azi. Sînt scumpe materialele, cărbuni nici nu mai găseşti să cumperi, iar caii din sat îi numeri pe degetele de la mîini.” Începe să mi-i înşire pe cei care încă mai au animale de înhămat la căruţă, ba chiar spune şi numele murgilor.

De cînd s-au deschis graniţele şi tinerii au putut pleca să-şi găsească de muncă peste hotare şi cuptorul fierarului a început să se răcească. „Înainte nu se putea însura cineva dacă nu avea căruţă şi cai. Din asta îţi scoteai pîinea. Era mai mare ruşinea să fii flăcău de însurat şi să nu ai o pereche de cai şi căruţă”. Iar ’nea **Mihai** era cel care năştea din foc cercuri pentru roţile carului, toată fierăria acestuia, iar mai apoi potcovea şi bidiviii. Nu era zi în care să nu-l caute vreun om din sat să-i repare vreun plug, o coasă sau să-i facă potcoave pentru cal.

Aşa şi-a ţinut cei trei băieţi în şcoală pe care i-a ajutat mai apoi să-şi ridice case si să-şi întemeieze o familie. Dintre ei, doar unul mai vine să-l ajute atunci cînd face cîteva zeci de potcoave, care îi ajung şi cîteva luni.

Din meşteşugul potcovitului

„El făurea în grabă nişte cuie,
Din cînd în cînd scoţînd din flăcăruie
Roşii ca jarul cuiele din foc
Şi le-ascuţea-n meşteşugitul joc...”

„Leag-o acolo pe Steluţa”, îi strigă ’nea **Mihai** bunicului, arătînd spre un salcîm bătrîn şi noduros care se sprijină de o magazie cu lemne şi care a văzut toţi caii care au trecut prin curtea sa în ultimii 20 de ani. Scoate apoi telefonul din buzunar şi sună la un vecin să vină să ajute la ţinut calul. Fierarul începe să alerge grăbit cînd într-o direcţie, cînd în alta. Acum este cu mîna într-un sac cu ciucălăi pe care îi aruncă în cuptor, imediat se apleacă să aleagă cîteva potcoave aruncate jos, lîngă nicovală, apoi aprinde apoi focul şi sare sprinten să mai aducă nişte lemne din magazie.

Între timp intră în curte şi vecinul chemat de ’nea **Mihai**. Acesta este un bărbat înalt, spătos şi cu mîinile ca nişte paloşe atunci cînd le strînge în pumni. Nici nu mai aşteaptă să i se zică ceva şi apucă unul dintre picioarele calului cu o mînă şi îl îndoaie punîndu-l pe unul din genunchii săi. Imediat vine şi fierarul care îşi aşază după umeri un şorţ murdar din piele şi îl încheie strîns la spate, apoi trage spre el o măsuţă mică pe care sînt înşirate haotic sculele de curăţat copita calului. Dintre ele alege o daltă mică cu care împinge caielele care au fixat pînă acum potcoava. „Ai purtat oleacă calul, nu te-ai jucat”, îl mustră ’nea **Mihai** pe bunicul la vederea papucilor din metal ce aproape s-au ros pînă la unghie.

Potcoavele lui ’nea Mihai stau să le prindă rugina

„Picioarele-s cele mai importante şi de asta trebuie să ai grijă şi să le cureţi cum trebuie”

Pe rînd, bucăţile din fier cad pe pămîntul moale, iar fierarul îşi schimbă dalta şi ciocanul pe „scobitoarea de copite”, o bucată de fier cu mîner într-un capăt şi cu o lamă de trei centimetri lăţime, „ascuţită ca un brici”, în celălalt capăt. Bărbatul începe să cioplească în unghia calului, dîndu-i formă şi îndepărtînd mizeria şi pietricelele care s-au strecurat în căuşul copitei. „Picioarele-s cele mai importante şi de asta trebuie să ai grijă şi să le cureţi cum trebuie”, spune cu luare aminte ’nea **Mihai**, apăsînd pe fiecare cuvînt. „Păi nu? Fără picioare nu poţi spune că ai cal, ci-i ca o vacă de ţinut în şură. Aia măcar mai dă lapte”, continuă rîzînd fierarul, apoi ia măsura copitei şi cu paşi mărunţi, incomodaţi de şorţul greu din piele, aleargă spre vatră.

Inima metalului

’Nea **Mihai** aruncă patru potcoave deja alese de el în focul însufleţit de ventilatorul de sub cuptor. Le întoarce cînd pe o parte, cînd pe cealaltă, pînă cînd fierul începe să prindă viaţă iar inima acestuia să pulseze. „Fierul e viu şi are şi suflet, ca un om, doar că inima lui se vede doar în foc”, îmi spune bărbatul în timp ce mai bagă un lemn în flăcările care joacă viu în vatră. În scurt timp, vîlvătaia roşiatică pătrunde de tot răceala metalului, iar ’nea **Mihai** aşază cu un vătrai potcoava pe nicovală. Pe nevăzute, întinde mîna după ciocanul căruia îi ştia locul şi începe să lovească ritmic fierul incandescent. O lovitură cade pe nicovală, alta pe potcoavă, de parcă încercă să înţeleagă graiul metalului mai înainte de a-l lovi. „Prima lovitură, de pe ilău, e să sperie fierul şi să te asculte, şi abia apoi îi dai formă”, îmi explică bărbatul afundat parcă cu totul în loviturile de ciocan. În ochii săi se vede o vîlvătaie ciudată, vie, în care focul şi pămîntul se îmbină ca să poată citi şi înţelege inima fierului.

Acesta potriveşte încet şi cu grijă mărimea potcoavelor. Dacă sînt prea mici sau prea mari strică unghia calului sau cad mai înainte de vreme, de aceea ’nea **Mihai** nu se grăbeşte. După ce găseşte dimensiunea care trebuie, întoarce fierul înapoi în cuptor. Apoi, aşază potcoava înroşită pe copita calului din care începe să iasă un fum alb şi înecăcios. „Calul nu simte decît o fierbinţeală. Nu-l doare chiar dacă potcoava-i roşie”, îmi spune acesta cînd vede că mă uit cu milă spre animalul care freamătă speriat. „Trebuie făcut aşa pentru că altfel nu-i vin papucii fix, iar dacă între unghie şi fier e spaţiu potcoava îi poate cădea de pe picior ”, îmi explică ’nea **Mihai** ferindu-şi faţa de fumul înecăcios care se împrăştie în toată curtea.

După ce pregăteşte copita calului aruncă potcoava într-un morman de zăpadă de lîngă casă, cruţat încă de razele soarelui. Aceasta parcă plînge în îmbrăţişarea albă şi rece, afundîndu-se însă tot mai tare în mormanul îngheţat. După ce fierul se răceşte, bărbatul aşază semicercul din metal pe copită şi apoi îl fixează pe unghie cu opt caiele, alergînd imediat după o altă potcoavă cu care repetă procedeul.

’Nea **Mihai** nu stă o clipă pînă ce şi ultimul papuc îşi găseşte locul. Se aşază mulţumit pe măsuţa micuţă pe care îşi ţinea sculele la îndemînă, îşi şterge fruntea transpirată cu mîneca apoi se sprijină cu mîinile în genunchi. „E, asta făceam eu zilnic acum vreo zece ani, şi potcoveam şi nouă cai de dimineaţă şi pînă se întuneca. Acum asta-i prima lucrare în trei săptămîni.” Oftează apoi începe să înşire toate facturile pe care le-a primit doar în ultima săptămînă.

Vecinul care a venit să ţină calul are şi el pomelnicul lui de cheltuieli care nu pare să se sfîrşească. Încet şi fără tragere de inimă, fierarul se ridică de pe măsuţa cu scule, ia o găleată de zăpadă şi o aruncă cu milă peste focul care încă mai scapără în vatră. „Exista vreodată să sting eu focul la ora asta, cînd soarele-i încă sus?”, spune aproape şoptit şi tărăgănat ’nea **Mihai**. „Moare de tot şi meseria asta. Măcar de m-aş duce eu înaintea ei.”

„Se auzi un strigăt de român!...
Fierarul nu mai bate din ciocan.
O linişte deplină se făcu
Iar foalele fierarului tăcu.”
Fierarul, George Petre

Andrei MIHAI

Pe tărîmul partiturilor

Sabin Păutza a sucit din baghetă a noua simfonie a lui Beethoven

O avalanșă de linii melodice legate cap la cap a inundat vineri seara, 8 martie, sala de concerte al Colegiului Național de Artă „Octav Băncilă”. Compozitorul, profesorul și dirijorul Sabin Păutza a desenat în dans de mîini cu bagheta uvertura „Coriolan” și Simfonia a IX-a a lui Beethoven. Concertul vocal-simfonic a fost ascultat de public în deplină tăcere, păstrată chiar și în timpul pauzelor în care maestrul abia reușea să-și șteargă fruntea. Însă cînd ultima strună a încetat să vibreze, ca un potop, palmele au bătut în extaz, neîntrerupt, cîteva minute în șir.

● haosul ordonat în partituri se strecoară de pe scenă ca văpaia

„Prin avîntul unei aripi ține respirația artiștilor într-un puls comun”

Liniștea sălii se tulbură îndată ce orchestranții își descîntă instrumentele înainte ca **Sabin Păutza** să ridice bagheta deasupra lor. Ca prin avîntul unei aripi ține respirația muzicanților într-un puls comun, ce se zbate odată cu inima maestrului. La locul său, în mijlocul marginii de scenă și cu spatele spre public, în mîna stîngă ține violoniștii, cu cea dreaptă stăpînește baritonul violoncliștilor, iar în semicerc le strîng instrumentele ce prind glas odată cu aerul suflat în ele. Ca o vîlvă înăbușită de susurul muzicii, toba răsună discret din cînd în cînd.

Măiestrul

Mîinile dirijorului plutesc în aer, iar între degetele lui se împletesc niște funii care trag de arcușurile muzicanților. Haosul ordonat în partituri se strecoară de pe scenă ca văpaia și apoi urcă deasupra capetelor noastre. Iar mișcările domoale ale lui **Păutza** se schimbă în linii frînte în aer, care-i îndepărtează apoi unește la loc călcîiele, îl gîrbovește și îi aruncă brațele în părți, unde se zbate asemeni unui vîrcolac uitat în clar de lună. Orchestra vibrează, comprimînd aerul și ținîndu-ne cu sufletul la gură. În mîinile maestrului acordurile sînt apăsate unduios pe strune, însuflețind sunete care excită în imaginații zorile înflăcărate de răsărit sau nopțile îmbibate de smoală. Diriijorul parcă lasă funiile jos, apucă cu mîna din norul de note ce-l înconjoară și le aruncă praf, ca pe o magie ce scoate viață din aerul întemnițat în niște făcături din lemn și tablă. Emoția e cîntată atît de puternic, încît **Sabin Păutza** o ridică asupra-i capului cărunt, iar atunci cînd intensitatea ne fură respirația, acesta o aruncă în jos. Părul ondulat de la ceafă îi sare în bucle la fel ca muzica, risipindu-se într-o adiere de strune sfioase. Și îndată rămîne tăcerea, atît de profundă încît nimeni nu îndrăznește să-și agite palmele. Din celălalt capăt al sălii se aude doar cum un vîrf de pix chinuie o foaie de agendă.

Orchestra

Bagheta maestrului din nou se ridică în aer și-l zguduie, îl taie bucăți, îl aruncă peste capetele muzicanților și se uită cînd în sus, cînd în jos. Apoi domolește strunele, aranjîndule într-un zumzet de albine ce joacă hora în roua unei dimineți însorite. Degetele violoncliștilor lunecă pe grif tot mai des și gălăgia dansului zburător trece într-un puhoi de ploaie care trezește tobele. Începe să tune în sală, iar în tumultul de note grosolane se aud niște pițigăieli de vioară care sînt, de fapt acele picături mărunte de apă ce se înecă în șuvoi. Apoi, revine imediat la liniștea răsăritului de odinioară, însă strunele de această dată nu sînt la fel de somnoroase, fiind încălzite de soare, sună mai puternic într-o nouă horă mult mai vioaie. Peste această veselie pașnică năvălește o vijelie care ne adîncește în scaune în timp ce **Sabin Păutza** ține mîinile-i desfăcute și capul aplecat, luînd poziția unui om care luptă cu furtuna. E înconjurat de aceasta și o vrăjește cu acea baghetă pînă cînd zbuciumul moare fiind străpuns de către el direct în inimă. Și iar e liniște între noi, fricoșii. Nu ne permitem să lăsăm măcar o urmă de sunet.

Maestrul își ridică din nou brațele a binecuvîntare, iar dimineața țesută din mănunchiuri de note continuă. Doar că soarele s-a urcat mai sus pe cer și glasurile viorii înșiruite cu cele ale violoncelului brodează pe rînd basmaua de liniște ce se lasă peste noi. Din tobă răsună ecoul unei pietre aruncate în golul care prevestește sosirea alaiului de clarinete care suflă a sărbătoare, în timp ce strunele gîdilite în pițicato de vîrfurile degetelor și trompetele strigă a deșteptare. Pînă maestrul le aruncă din nou, printr-o mișcare frîntă, în liniște.

Corul

Publicul e amuțit, iar în spatele orchestrei, ca un munte, s-a înălțat corul academic „Gavriil Musicescu”. Bărbații îmbrăcați în fracuri negre stau în spatele femeilor ce poartă rochii lungi de culoarea unei vișine coapte de soarele văratic. Exact în fața maestrului iau loc prim soliștii, soprana **Barbara Balasz**, mezzo-soprana **Mihaela Blându**, tenorul **Traian Mișcu** și basul **Marius Boloș**.

După o prefață euforică în care se întrec duioșia viorii și greutatea violoncelului, dirijorul culege din nou note din văzduh și le seamănă asupra tuturor artiștilor. S-au rupt din tăcere și vocile corului. Alături de ei, soliștii vibrează vocalele care se împrăștie în unde, lovindu-se de pereții sălii. Orchestra simfonică, corul, soliștii se scurg ca izvoarele în rîu, formînd o voce unică. Iar forța care le mișcă continuă să smulgă semne din aer și să tragă de funiile strîns legate de arcușul fiecărui suflet de artist ce tremură în fața maestrului odată cu muzica.

Daniela VORTOLOMEI

LENTILA DE CONTACT A LUMII

Eurovision de România

● diferențele de punctaj dintre concurenți au fost însă foarte mici

Ne-am ales reprezentantul pentru **Eurovision**. **Cezar Ouatu**, cunoscut și ca **Cezar The Voice** a fost desemnat vineri seară, pe data de 9 martie, cîștigătorul ediției de la noi din țară. Decizia a aparținut publicului în proporție de 50%, care a ales prin *televoting*, cealaltă jumătate a hotărîrii fiind luată de juriul format din **Ștefan Naftanailă**, realizator **Radio România**, **Mihai Ogășanu**, compozitor, regizorul muzical **Alexandra Cepraga**, compozitorul **Eduard Cârcotă**, compozitorul **Andrei Tudor**, artista **Crina Mardare** și președintele juriului, compozitorul **George Natsis**. Piesa lui **Cezar**, *It's My Life*, a fost compusă de **Cristian Faur** și a obținut 12 puncte din partea publicului, maximul posibil, și opt din partea juriului.

Diferențele de punctaj dintre concurenți au fost însă foarte mici. Prin urmare, poziția a doua a obținut 19 puncte, pe treapta acesteia urcînd **Electric Fence**, care și-a păstrat același loc ca acum un an la finala națională a **Eurovisionului. Luminița Anghel**, cea care ne-a reprezentat în **Ucraina** în anul 2005 la concursul european, a obținut locul al treilea. Ea a fost nemulțumită însă după anunțarea rezultatelor finale de faptul că **Ștefan Naftănăilă**, unul dintre membrii juriului, i-a acordat nota 0. Aceasta a declarat că este inadmisibil să i se dea un asemenea punctaj și a spus „să îi fie rușine pentru nota nesimțită”, pe care acesta a considerat că o merită. Deși cîntăreața a amenințat că va contesta decizia juriului, **Liliana Levința**, PR-ul **Luminiței Anghel**, a anunțat mai apoi că nu vor depune nici o contestație, „deși este clar că artista pe care o reprezintă nu este de nota 0”.

Robert Turcescu și **Casa Presei** au fost printre preferații publicului, luînd 10 puncte prin televoting, dar juriul i-a acordat doar două. În pauza de dinainte de aflarea deciziei unul dintre prezentatori, suprinzîndu-l pe jurnalistul **Robert Turcescu** cu telefonul în mînă, glumea pe seama acestuia că s-ar vota singur.

Ediția finală a **Eurovisionului** va avea loc pe 19 mai în **Malmo**, din **Suedia**, iar la aceasta vor mai participa concurenți din 38 de țări, după ce **Armenia** a revenit în urma unei pauze de un an, iar **Bosnia** și **Hertegovina**, **Portugalia**, **Slovacia** și **Turcia** s-au retras.

Andrei MIHAI

Opinia veche – Nr. 451 – 11- 17 martie 2013

Venezuela după Hugo Chavez

● oficialii nu s-au grăbit să portretizeze doar imaginea de lider fără cusur

După 14 ani de ocupare a funcției de președinte al **Venezuelei**, **Hugo Chavez**, în vîrstă de 58 de ani, s-a stins din viață marți, 5 martie. „De luni, incertitudinea plana în legătură cu starea președintelui Venezuelei, spitalizat într-o clinică militară din capitală. Chavez lupta cu cancerul din iunie 2011, iar starea sa de sănătate se agravase în ultimele ore.” (**mediafax.ro**, miercuri, 6 martie) În luna octombrie a anului trecut, **Chavez** a cîștigat un nou mandat pentru șase ani cu un procent de 54,42% și cu o prezență la vot a alegătorilor de aproape 81%.

După diagnosticarea bolii, în 2011, aparițiile în public ale președintelui **Venezuelei** au fost din ce în ce mai rare, „întorcîndu-se în atenția publică numai cînd adversarii săi politici îi preziceau demisia.” (**reuters.com**, marți, 5 martie) Acum, după decesul său, mesajele aliaților și dușmanilor de pe scena politică a lumii nu fac decît să scoată în evidență poziția acestora față de modul de guvernare al lui **Chavez**. Dacă președintele bolivian **Evo Morales** sau reprezentanții diplomației chineze i-au omagiat calitățile de conducător, președintele **Barack Obama** sau premierul **Canadei**, **Stephen Harper**, văd în moartea lui **Chavez** șansa către un viitor mai bun și începerea unui nou capitol istoric al **Venezuelei**.

Oficialii nu s-au grăbit să portretizeze doar imaginea de lider fără cusur. **Ed Royce**, președintele comisiei de **Afaceri Externe** din **Camera Reprezentanților** în **Congresul** american, l-a caracterizat pe **Chavez** drept „un tiran care i-a forțat pe venezueleni să trăiască în frică. Bine că au scăpat de acest dictator” (**cnn.com**, miercuri, 6 martie).

În aceeași zi în care a fost anunțat decesul lui **Hugo Chavez**, vicepreședintele **Venezuelei**, **Nicolas Maduro** a declarat că un atașat militar american la **Caracas** a fost acuzat de conspirație și expulzat din țară. **David Del Monaco** a fost suspectat că „a căutat militari activi în Venezuela, inițial pentru a primi informații despre starea forțelor armate, apoi pentru a le propune proiecte destabilizatoare”. (**hotnews.ro**, marți, 5 martie)

Așadar, încercarea de a înlătura adversarii politici ai țării continuă și după dispariția conducătorului, a cărui moștenire ideologică este transferată, odată cu puterea, în mîinile presupusului său succesor.

Cătălina DOBROVICEANU

Primiți cu migratul?

La periferia Europei, cu degetul pe sonerie

Ne-am strîns într-un balon în care credem că Uniunea Europeană nu poate exista fără noi. Că ne permitem să jucăm moneda pieței de desfacere la nesfîrșit. La ultimul Consiliul de Justiție și Afaceri Interne (JAI) al UE, de săptămîna trecută, România a reușit cumva să amîne discuția despre intrarea în spațiul Schengen pentru decembrie 2013, în ciuda declarațiilor belicoase ale miniștrilor USL din ultimele zile. Nu putem spera decît că în următoarele zece luni discursul acestora va reveni la normal. Sau că se va schimba Guvernul.

● aderarea va rămîne o himeră atît timp cît atacurile la instituțiile-cheie va continua ● problema numărul unu este teama de emigrație masivă dinspre Turcia, Ucraina și Moldova

Se preconizează o hegemonie a Vestului

Cristian PANTAZI

Războiul Schengen, războiul Nord – Sud

● pînă la urmă, intrarea într-un club presupune încrederea vechilor membri că noul membru se va comporta exact ca ei

Ca să rezumăm puțin scrisoarea celor patru state (nu întîmplător toate din **Nordul** mai bogat și mai disciplinat al **Europei**), ele cer – nici mai mult, nici mai puțin – ca președintele **Comisiei Europene** să devină un gardian nu doar al tratatelor fondatoare ale **UE**, ci și al valorilor pe care s-a fundamentat această construcție politică fără precedent. Cele patru state, ele însele afectate de criza economică și de posibila recrudescență a naționalismului, au detectat semnalele corecte în țări precum **România** sau **Ungaria**: forțe antieuropene au ajuns la putere pe fondul crizei economice și, sfidînd o **Europă** prea greoaie în reacții, calcă în picioare exact valorile fără de care **Uniunea Europeană** nu poate exista. Și, înțelegînd că **Bruxelles**-ul s-a dovedit pînă acum incapabil să pună frînă acestor forțe centrifuge, cele patru state au cerut, ca exemplu de „pedeapsă", suspendarea fondurilor europene pentru țările care își bat joc de statul de drept.

Nimeni nu poate fi atît de naiv încît să creadă că **România** și **Ungaria** nu sînt vizate de scrisoarea celor patru. Ultimul raport pe **Justitie** al **Comisiei Europene** arată negru pe alb că **România** are probleme în ceea ce privește respectarea statului de drept, în timp ce repetatele măsuri anti-democratice ale **Guvernului** de la **Budapesta** au provocat nenumărate reacții ale **Bruxelles**-ului.

Iar refuzul de a permite aderarea **României** în spațiul **Schengen** a fost un răspuns politic al **UE** la incapacitatea **Guvernului** român de a-și asuma aceste valori și principii europene: asaltul permanent asupra instituțiilor statului nu au rămas neobservat. Pînă la urmă, intrarea într-un club presupune încrederea vechilor membri ai acelui club că noul membru se va comporta exact ca ei. **România** a păcălit deja **UE** la aderare: imediat după 1 ianuarie 2007, eforturile reformiste ale **Bucureștiului** s-au frînat brusc, și doar presiunea constantă a **Bruxelles**-ului a repornit reformele. Acestea s-au oprit din nou însă în vara anului 2012, iar vechii membri **UE** nu mai cred în promisiunile **României**. Pur și simplu nu mai au încredere în actuala clasă politică. De aceea aderarea la **Schengen** va rămîne o himeră atît timp cît atacurile la instituțiile-cheie va continua.

Dar ținerea **României** la ușa **Schengen** nu e suficientă pentru țări precum **Germania** ori **Olanda**: **Nordul** (contributor net la bugetul **UE**) vrea certitudini că banii săi nu se mai scurg în găuri negre în care **Justiția** nu poate prinde delapidatorii de fonduri **UE** ocrotiți politic, **Nordul** vrea ca și **Sudul** să-și facă temele cu seriozitate, nu ca **România**, **Ungaria**, **Italia**, **Grecia** ori **Spania** (ultimele trei s-au remarcat prin politici economice catastrofale în anii de creștere economică, aruncînd banii pe fereastră). Pe scurt, vedem germenii unei încercări serioase a **Nordului** de a-și impune standardele, valorile și, în cele din urmă, puterea, într-o **Europă** aflată într-o criză fără precedent.

Cristian Pantazi este redactor șef al agenției de știri hotnews.ro

Gabriel GIURGIU

Șenghenu'

● nu toate statele din celebra zonă la care tînjim sînt și state membre ale Uniunii Europene

„Șenghenu ne-aduce nouă, lapte, brînză, carne, ouă". Așa zici că e, după toate dezbaterile, polemicile, schimburile de replici dintre varii lideri de opinie. În opinia mea, cîștigurile aderării la spațiul de liberă circulație sînt exact două: unul simbolic, altul practic. Condiția de „cetățean european cu drepturi depline" ține de partea cu simbolistica. Partea practică s-ar vedea la **Curtici**, la intrarea în **Ungaria**. Ar dispărea cozile de camioane. Cam atît.

Le luăm pe rînd, de dragul tăiatului firului în patru. Povestea cetățeanului european este cea care mă amuză, într-un fel. În primul rînd, deoarece specia cetățenească europeană nu există de jure decît prin patru drepturi: acela de a alege și a fi ales în **Parlamentul European**, acela de a depune petiții la aceeași instituție, de a căpăta asistență consulară de la oricare reprezentanță diplomatică a unui stat comunitar în afara **Uniunii** (dacă statul de origine nu are reprezentanță diplomatică în acea țară) și dreptul de rezidență și (sau) muncă în oricare stat membru. Fie vorba între noi, destul de puțin pentru o cetățenie sadea. De aceea, în loc de „cetățean european", întotdeauna prefer să utilizez expresia „cetățean al unui stat membru al Uniunii europene". Știu, e mai lung, mai complicat de utilizat, dar credeți-mă, e mult mai riguros.

Ne batem să mutăm frontiera de la Curtici la Prut

În plus, nu toate statele din celebra zonă **Schengen** la care tînjim sînt și state membre ale **Uniunii Europene**. **Islanda**, **Liechtenstein**, **Norvegia** și **Elveția** sînt în **Schengen** dar nu în **UE**. **Marea Britanie** și **Irlanda** sînt state membre dar nu au de gînd să intre în spațiul de liberă circulație. Țările membre care trebuie să intre (conform tratatelor), mai devreme sau mai tîrziu, sînt **Bulgaria**, **România** dar și … **Cipru**. Această țară nu are un calendar stabilit, din pricina problemelor legate de diviziunea insulei între etnicii greci și turci. De fapt, marea emoție a **Germaniei**, **Franței**, **Olandei** și altora nu este neapărat legată de celebrul, faimosul și unicul **Mecanism de Cooperare și Verificare**. Problema numărul unu este teama de emigrație masivă dinspre **Turcia**, via **Bulgaria** și dinspre **Ucraina** și **Moldova**, via **România**.

În condiții economice normale, poate nu am fi avut parte de atîtea griji legate de lupta anti-corupție din **Bulgaria** și **România**. Trăim însă în plină criză financiară. Orice gest care să sugereze electoratelor naționale că guvernele le feresc de venetici este binevenit.

Cred că avem, de fapt, de-a face cu „Șenghenu le-aduce lor protecție pentru popor".

Gabriel Giurgiu este jurnalist la Televiziunea Română

Adrian COCHINO

Schengen și MCV: ce au în comun, în ciuda politicianului român

● mai tare mă doare și mă afectează corupția din propria mea țară

Zona **Schengen** este în acest moment mai mult decît un spațiu comun european fără granițe interne în care se baricadează vechile state membre. În cazul **Germaniei**, **Olandei** & co., **Schengen** a devenit instrumentul cu care presează autoritățile de la **București** pentru progrese în cadrul **Mecanismului de Cooperare și Verificare (MCV)**. Iar pentru noi, cei care trăim în **România**, cei care nu beneficiem de privilegii, această presiune nu poate să fie altfel decît benefică.

Ca să înțelegem de ce nu aderăm azi la **Schengen** ar trebui să facem o scurtă călătorie în trecut. Există o percepție în vechile state membre, acum cultivată mai bine pe fondul crizei: **România** și **Bulgaria** au aderat prea curînd la **UE**, într-un moment în care nu îndeplineau toate criteriile. Forme fără fond.

Negocierile de aderare au fost îndelungate, existau încă multe reticențe, dar **Adrian Năstase** a negociat cum a știut mai bine și a reușit. Anunțul încheierii tuturor capitolelor, ultimul fiind chiar **Justiție** și **Afaceri Interne**, a venit ca un cadou înainte de turul II al alegerilor prezidențiale din 2004. Următorul hop a fost chiar aderarea la **UE**. Alte reticențe în **Vest**, alte emoții la noi, depășite în cele din urmă printr-un compromis, instituirea celebrului **MCV**.

Anii au trecut, iar progresele la capitolul **JAI** s-au făcut numai sub presiunea **MCV**-ului. Între timp însă am dovedit că putem deșira statul de drept dureros de ușor, iar de data aceasta planetele nu s-au mai aliniat pentru **România**. Vechile state membre știu că **MCV**-ul, iar acum și aderarea la **Schengen**, sînt, deocamdată, singurele instrumente prin care mai pot presa autoritățile de la **București** și nu se grăbesc să renunțe la ele. Atenție, urmează tăierea fondurilor.

Există populism în **Europa**, discriminare față de **România** și interese electorale bine speculate, dar nu numai ele cîntăresc în decizia de blocare a accesului în **Schengen**. În vreme ce politicienii de la **București** se supără prin rotație pe „Europa cea rea", noi știm foarte bine: avem corupție, șpăgi, privilegii pentru politicieni, fonduri europene fraudate. Și mă doare populismul din vechile state membre, dar parcă mai tare mă doare și mă afectează corupția din propria mea țară.

România a pierdut o fereastră de bunăvoință, iar acum, pe măsură ce **Europa** presată de criză devine mai populistă și mai egoistă, politicienii noștri trebuie să devină mai corecți. Dar nu pentru Schengen, ci pentru noi. De fapt, în acest caz, Schengen și MCV ne folosesc nouă în primul rînd, abia apoi vechilor state membre și, se pare, aproape deloc politicienilor din România.

Adrian Cochino este redactor-șef adjunct la Realitatea.net

Anastasia CONDRUC este editor la „Jurnal TV”

Lina VDOVÎI este redactor la „Televiziunea Română”

Ionuț FANTAZIU este redactor la cotidianul „Evenimentul zilei”

George GURESCU este redactor la „Televiziunea Română”

Cu rădăcini în .md

Ce visează Moldova

● se auzea cuvîntul rusesc care, într-o manieră necenzurată, spune lumii că te doare-n cot

Noi, moldovenii, sîntem obișnuiți fără. Fără identitate națională, fără orientare politică, fără președinte timp de doi ani, mai nou – și fără guvern. După 2009, nici chef să protestăm nu mai avem. Iar acum cîteva zile, cînd **Filat** și miniștrii lui au fost demiși, rețelele de socializare au fost inundate de melodia celor de la **Carla's Dreams** – „POHUI”. Din toate difuzoarele, de la toate telefoanele mobile se auzea cuvîntul rusesc care, într-o manieră necenzurată, spune lumii că te doare-n cot. Cumva, băieții de la **Carla's Dreams** au fost mai prezenți în viața noastră decît toți miniștrii și parlamentarii luați la un loc.

Mi-amintesc că i-am auzit prima dată în redacție. Abia intram pe ușă, dimineața, iar șefa mea și alți cîțiva colegi dansau și îngînau un cîntec despre niște băieți care s-au îmbătat, se plimbau pe stradă într-un lighean și le strigau tuturor „dă-ti!”, urmat de cîteva mostre de folclor urban care nu pot fi reproduse în acest text. Aduceau a „Grăiește Moldovenește”, dar, mai tîrziu au început să cînte despre inimă, despre iubire și despre lecțiile pe care trebuie să le dăm fraților noștri mai mici.

Cu **POHUI** au dat lovitura, iar faptul că nimeni nu știa cum arată, cine este sau cîți oameni se numesc **Carla's Dreams** făcea ca proiectul să devină tot mai popular. Apoi au făcut un duet cu o tînără talentată din **Chișinău** care-și spune **Dara** și despre această colaborare au început să circule cele mai fantastice zvonuri. Despre cum cei doi nu s-au întîlnit niciodată-n realitate și despre cum **Dara** a trebuit să cînte peste vocea lui **Carla's**. Apoi au promis un concert împreună și toate televiziunile își lustruiau obiectivele camerelor în așteptarea identității celui care se ascundea pînă atunci. Ca la concert **Carla's** să apară în blugi simpli, adidași, cu glugă pe cap și cu un machiaj strident care să-i acopere toată fața și să facă imposibil de ghicit orice trăsătură. Atunci, paparazii s-au înrăit și mai tare și s-au apucat de răsfoit arhive și plătit surse. Au dat peste un oarecare **Andrei**, fost solist al unei trupe pop de acum mulți ani, încercuindu-l cu roșu pe unul din cei patru tineri care apar în singura poză care s-a păstrat pe net cu ei. Se mai spune că solistul are o fetiță pe nume **Carla**, de aici și numele trupei și că, de fiecare dată cînd iese pe scenă, interpretul își machiază fața timp de cîteva ore, cu vopsele speciale, care nu se iau, ca să nu-l pîndească jurnaliștii cu căldările de apă prin culise.

Recunosc și ei că sînt supraapreciați, mai ales după ce a dat și **România** de gustul lor și au devenit cumva „exotici”. Desigur, rețeta succesului lor e simplă și se datorează mai mult anonimatului decît muzicii, dar se pare că aveam nevoie de tot circul ăsta, cel din politică nu mai e în stare să satisfacă nici o poftă.

Anastasia CONDRUC

Țara lui 8 martie

● în timp ce presa jelește „asasinarea unui vis european” sau „victoria unui mare mafiot”, moldovenii sărbătoresc Ziua Femeii

În stîna cu puține oi, lupii sar și pe cioban. În **Republica Moldova** ciobanii sînt și lupi. Sau invers, nu contează. Cert e că pentru un stat care nu-i mai mult decît o unghie pe harta lumii, schimbarea rolurilor se petrece extraordinar de repede.

După o guvernare relativ scurtă, deși plină de năbădăi și declarații înflăcărate, guvernul condus de **Vlad Filat**, unul dintre cei mai controversați lideri politici de pe malul drept al **Prutului**, a căzut pe 5 martie. Comuniștii au jubilat și au chicotit de plăcere. Ei sînt autorii moțiunii de cenzură care a mers fix la inima deputaților din **Partidul Democrat** și din grupul independenților. Astfel, membrii **Alianței pentru Integrare Europeană**, cea care se afla la guvernare, a votat pentru schimbarea propriului guvern. O altă trădare tipică, spun analiștii, și nimic bizar pentru moldovenii de rînd. „Sînt toți niște hoți și nu știu să-și împartă marfa”, e reacția poporului obișnuit cu răfuielile politice.

Lalele, lalele

Cea de-a doua **Alianță** s-a constituit greu, la mese secrete și înțelegeri acceptate cu jumătate de gură. Pe cît de încet însă s-a format, pe atît de ușor s-a și destrămat. În timp ce presa jelește „asasinarea unui vis european” sau „victoria unui mare mafiot”, moldovenii sărbătoresc 8 martie, zi importantă în calendarul femeilor. E zi liberă, nu glumă! Doamna **Vera**, pe care o întîlnesc în **Piața Marii Adunări Naționale** cu lalele albe în mînă, știe că țara ei nu mai are guvern: „mie îmi păreau niște oameni cumsecade, politicieni omenoși, dar ei sînt niște tîlhari, de fapt”, dar n-are timp de asta. Trebuie să se întîlnească cu niște prietene, să sărbătorească. Știe de la copii că **Vlad Plahotniuc** este cel vinovat, dar e sigură că jocul ăsta politic are și niște avantaje. „Cît să fure un singur om? Pe Voronin l-au dat jos? Păi, iaca, a venit și vremea lui Filat”. Își miroase eșarfa parfumată și mă felicită cu sărbătoarea.

Guvernul condus de Vlad Filat a căzut pe 5 martie

Pe o alee din **Parcul Central**, le cunosc pe **Tamara** și **Aliona**, două mame tinere care deapănă amintiri din facultate. Și ele sînt cu buchete de flori și bujori în obraji. „Știu ce se vorbește în Uniunea Europeană. A fost Merkel în Chișinău și au scos terasa de la McDonald's, ceea ce-i mare lucru. Iar Filat e apreciat, am auzit. Cred că e vorba de o răzbunare”, spune **Aliona.** „Și invidie”, completează **Tamara**. „L-au dat jos pentru că era om cumsecade. Cît putea el să fure dacă era deja bogat cînd a devenit premier?” **Aliona** o aprobă tacit. Cele două femei anticipau derularea evenimentelor și nu le convine, dar propun ca **Vlad Filat** să se retragă, să stea nițel în umbră. „E patriot? Să arate că-i pasă de țară, nu de propriul orgoliu”. Și de femei. „Să nu uite că azi e 8 martie!”, pentru că ele, mamele acestei țări, nu-l vor ierta niciodată.

Lina VDOVÎI

Fantezii din București

„Pure Magic”: aer, apă, mîncare și amantă

● magazinul de vise era la doi pași și, deschis non-stop, îl aștepta cu doza

În fața cabinetului doctorului **Lucian Vasilescu** a început ritualul zilnic, e coadă. Vreo șapte tineri așteaptă pe hol, în fața ușii. Toți, în jur de vreo 25 de tineri de la **Secția de Toxicomani** a **Spitalului „Alexandru Obregia”** din **Capitală** sînt dependenți de etnobotanice, droguri care încă se mai vînd pe piața neagră. Heroina e un drog demodat.

Toți au mersul agale, zici că-s niște oameni ai deșertului care s-au rătăcit și i-a prins soarele cu rezerva de apă terminată. Buzele le sînt uscate și leagă cu mare greutate două fraze pe minut, ca niște copii care abia învață să vorbească. Sînt trași la față, iar abdomenul împinge în spate și-i cocoșează. Dacă îi vezi de la vreo 10 metri, ai crede că-s niște bătrîni bolnavi pe care nu-i mai ascultă corpul.

Marian are un pic peste 30 de ani și l-au înhățat drogurile la începutul anilor ‘90, cînd nici polițiștii nu prea știau cum să le recunoască: „Ne făceam țigări lîngă ei și ne întrebau ce-s alea. «Piramidon», le spuneam noi. Eram niște puști inconștienți”. Doza de heroină a început să crească și avea nevoie de bani. După cîțiva ani a fost prins la furat și condamnat la trei ani de închisoare.

Îi era greu, făcea tratament cu suboxonă, un substituent pentru dependenții de heroină, dar se încuraja pentru că totul începuse să se schimbe. Lucra la o firmă de distribuție și o cunoscuse pe **Mihaela**. „I-am povestit că am avut probleme și m-a înțeles. După vreun an jumate am cerut-o în căsătorie, în 2009 eram la starea civilă, iar anul trecut am făcut nunta”, povestește cu drag tînărul.

În cîteva luni, **Marian** pierduse serviciul, nu mai lucra nicăieri. În pauze de luciditate se apuca de curățenie prin casă, atît mai era în stare să facă. „Nevastă-mea îmi dădea mîncare cu forța: cereale cu miere, vitamine. Mîncam obligat”. Plicurile le cumpăra pe bandă rulantă, iar în cîteva luni banii de la nuntă s-au pierdut ca fumul.

Magazinul de vise era la doi pași și deschis non-stop, îl aștepta cu doza. Cînd soția era la serviciu, a început să vîndă din casă. „Au mai rămas plasma, laptopul și fierul de călcat, în rest tot am dat: verighete, lanțuri de aur, pînă și adidașii din picioare, am rămas în niște galoși”, spune cu groază **Marian**.

Nu putea fura. Etnobotanicele, în comparație cu heroina, care provoca durere, îi dădeau stări de teroare, simțea tot timpul că e urmărit și nu de un polițist, ci de armate de mascați. Se simțea încolțit și urmărit de cineva. Cînd nu avea plicul, îl luau frisoanele, era neliniștit și avea o agitație nebună.

„M-au distrus, recunosc și nu știu dacă mai pot să-mi revin. N-am pierdut în zece ani de heroină, cît am pierdut în unul de etnobotanice. Sînt mai rele de 200.000 de ori. Mă crezi că am vrut să mă las de ăstea și să mă apuc din nou de heroină? Soția mă susține, dar nu știu cît. Am distrus tot ce era ca un vis împlinit pentru mine și am tîrît-o și pe ea. De dragul ei m-am internat aici.”

Ionuț FANTAZIU

Hai-hui la kilometrul 0

Clișee de cartier

● unele sînt comice, pline de naivitate și uimire, altele te fac să te întrebi dacă au părăsit vreodată orașul

„Bună ziua, sînteți niște nesimțiți!”, îmi spune, deloc jovială, vecina de la un etaj mai jos. Abia trezit, fără să am habar de ce s-a întîmplat în apartament, o ascult pe doamnă cum îmi face o reconstituire a evenimentelor, ca la final, să-mi ofere și-un portret al nostru, al celor care stau în apartament: „Ați crescut în junglă!”

N-aveam cum să-i demonstrez că n-am locuit în junglă și, ce-i drept, a și avut un motiv destul de bine întemeiat ca să bată la ora opt, la ușă. Am încercat să-i explic rolul meu în toată povestea, dar nu m-a lăsat. „Dar chiar în halul ăsta?”, a încheiat ea conversația, amenințîndu-mă cu sunatul administratorului și președintelui de scară.

În astfel de situații, cel mai bine e să-i lași pe vecini să vorbească, dacă vor să te asculte și pe tine, să nu întinzi prea mult coarda și să-ți spui doar că-ți pare rău. Cînd ești chiriaș venit din provincie, de multe ori ești un mahalagiu, care înfundă ghena de gunoi, care fumează țigările pe casa scării și distruge interfonul sau liftul. Astfel de clișee întîlnești mereu, unele sînt comice, pline de naivitate și uimire, altele te fac să te întrebi dacă oamenii ăștia au părăsit vreodată **Bucureștiul**.

De multe ori, auzi aceste lucruri chiar din gura celor care le pun în practică. În vechiul apartament în care am locuit, cunoșteam numai eu cinci vecini, care aruncau gunoiul fără să nimerească pubela, însă o bătrînă voia să dea vina pe mine, știind că-s un chiriaș din provincie. Cînd se bloca liftul la etajul opt, un vecin a lipit o foaie pe care scria „n-ați fost crescuți cu lift? Închideți ușa după voi!”, chit că liftul era, de fapt, defect. Te întîlnești cu ei pe casa scării sau la administrator și-i vezi pe vecini cum își strîng fruntea deasupra nasului și scot un „voi...” pe gură. Au o tehnică al dracului de-a umili acest pronume personal. Cînd spun „voi...” să nu te aștepți la un premiu pentru bună purtare sau pentru c-ai plătit întreținerea la timp. Iar ca să bage spaima în chiriași îi și auzi cum te întreabă pe un ton denigrator „dar voi stați cu actele în regulă? Știți, poliția...”

În final te obișnuiești cu aceste mici prejudecăți și speri doar să nu se strice liftul prea des. Aș fi încercat să-i arăt vecinei că „cel crescut în junglă” nu-s eu, avînd în vedere că ea-i cea care face creșcătorie de porumbei, la ghena de gunoi, din bloc (da, păsările astea fac o mizerie infernală la toate geamurile). N-aș fi avut cîștig de cauză, cel mult m-ar fi acuzat ulterior că eu sînt cel care le-a și otrăvit. Altor vecini le-am pus muzică bună, în timp ce făceam curățenie cu geamul deschis; n-am primit decît bătăi în calorifer și „duminica ți-ai găsit să faci curat?”. Mai bine-i spuneam că așa-i tradiția, la mine în **Botoșani**.

George GURESCU

SENIORI EDITORI:

opinia veche

Andreea ARCHIP, Dana BALAN, Oana BALAN, Alina BĂISAN, Andrei CIURCANU, Florentina CIUVERCA, Anastasia CONDRUC, Ionuț FANTAZIU, George GURESCU, Diana IABRAȘU, Liviu IOLU, Roxana LUPU, Nicoleta NASTASE, Vlad ODOBESCU, Diana ROTARU, Ionela SĂVESCU, Paula SCÎNTEIANU, Andrei UDIȘTEANU, Lina VDOVÎI

Dintr-o mie de CD-uri

Orașul din smarald gri

● monotonia nu a infectat chiar toate piesele și se mai găsesc unele bijuterii prin blocul anost al acestui CD

Deși au trecut patru ani pînă să-și lanseze un nou album, băieții de la **The Tossers** au scos în ajunul zilei sfîntului **Patrick** compilația „Emerald City”, care se vrea a fi o celebrare a ceea ce consideră ei că înseamnă să fii irlandez. Din păcate, însă, tot ce reușesc este să producă 14 piese asemănătoare cu unele scoase deja de trupe ca **Dropkick Murphys**, **Flogging Molly** sau **The Rumjacks**.

„Emerald city”, la prima ascultare, nu pare să aibă nici o problemă, cîntecele sînt jucăușe, au un ritm foarte energic, iar ca o compilație de piese punk-irlandeze urmează foarte bine acest stil născut în anii ’80. Doar că este generic, cîntînd din nou despre spiriduși tulburați sau whiskey, iar pentru un gen de muzică care îmbină folk-ul tradițional cu rock-ul punk, sunetul care iese din instrumentele cîntăreților pare scos fără vlagă. Piese precum „Where the Beer and Whiskey Flow” (n.r. „Unde curge berea și whiskey-ul”), „Here’s to a drink with you” (n.r. „La o băută cu tine”) sau „St. Patrick’s Day” (n.r. „Ziua Sfîntului Patrick”), par amuzante la început, dar la a treia sau chiar a patra ascultare, suportînd aceleași versuri despre bețivani care se distrează pe un acordeon la fel de ametit, nici măcar nu-ți vine să te mai chinui cu nervii.

Din fericire, însă, monotonia nu a infectat chiar toate piesele și se mai găsesc unele bijuterii prin blocul anost și gri al acestui CD. „The Rover” (n.r. „Vagabondul”), „USA”, „Wherever you Go” (n.r. „Oriunde ai merge”) ies în evidență pentru că versurile lor au o oarecare tematică, deși nu este una prea originală pentru acest gen. Imigrantul irlandez, care o duce greu, dar încearcă din răsputeri să-și întoarcă viața fără să uite părțile importante ale acesteia. Oamenii din jur și momentele petrecute cu ei.

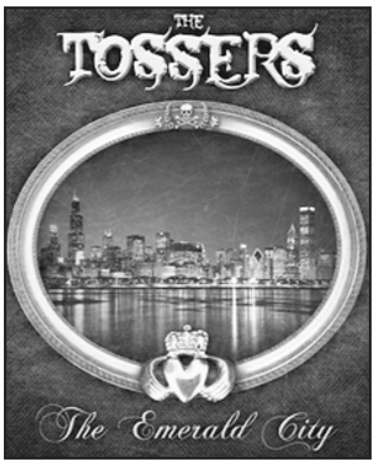

The Tossers – „Emerald City” (2013)

Poate că e vina celor patru ani în care au tot așteptat, lăsînd alte trupe să realizeze deja ceea ce **The Tossers** au făcut în acest album, dar „Emerald City” stagnează în aceleași idei pe care punk-ul irlandez deja le-a explorat.

Paul ANDRICI

„Albumul are 14 melodii care mențin spiritul irlandez viu”
www.examnier.com

De dragul diversității, citește o carte

Poeme thriller de peste Prut

● probabil cele mai sesizabile sînt ironiile la adresa cîtorva acțiuni ale oamenilor împotriva naturii

Editura Tracus Arte
108 pagini, 2012
18 lei

„Monstrul Spaghetelor Zburătoare” de **Igor Ursenco** e un exercițiu de nebunie temporară. Cartea de poezie (45 de „poeme-thriller” grupate în cinci părți, cinci „Memento”) te poartă prin politica mondială – de multe ori distorsionată, prin prisma sarcastică a autorului – planuri ale extratereștrilor de a cuceri **Terra**, angoase în fața morții și momente de delir pur, pe care nu știi dacă să le cataloghezi ca poezie sau afecțiune psihică.

Fiecare **Memento** este însoțit de cîte un citat cu substrat filosofic: primul din „Monologul lui Hamlet”, al doilea din „Chandogya, Upanișadele” (n.r.: „Upanișadele” sînt o colecție de texte filosofice alcătuiesc baza teoretică a religiei hinduse), al treilea din „Socrate, Theaetetus”, al patrulea din **Edmond Jabès** (n.r.: scriitor și poet evreu) și ultimul este un citat din „apoptosium”, un volum propriu al autorului.

Într-un moment de „Recluziune” aflăm că „pentru a înlesni / dicția, noțiunea «fericire» / în toate limbile lumii conține / măcar o vocală ori, cel puțin, o victimă / sigură”, în „Almanahul de Gotha” citești despre **Vladimir**, ale cărui date fixate în registrul de deces „erau perfect / identice cu cele din certificatul său de naștere / păstrat în rame aurite”; Apoi, în „Ederlezi / Stroboscopul lui Sir Newton”, faci cunoștință cu aurolacii, „inhalînd / resturile de acetonă direct / din pungile lor zdrențuite: ca pe o ultimă / șansă la viață”.

Momentele de delir liric alternează cu imagini și comparații reușite, puternice chiar, precum aurolacii mai sus menționați care stau „ca niște inele nelegitime ale lui Saturn în jurul Sfîntului tomberon”. Probabil cele mai sesizabile sînt ironiile la adresa cîtorva acțiuni ale oamenilor împotriva naturii (uciderea balenelor, exploatările **Chevron** etc).

Așa cum anunță „Memento 5”, „Nu știi încă poemul care te va supraviețui”, nici în cazul cărții lui **Igor Ursenco** nu știi care dintre „poemele-thriller” te va face să ai senzația că ori tu, ori autorul, v-ați pierdut mințile.

Ioan STOLERU

Evenimentul săptămînii

SPECTACOL

Miercuri, 13 martie, pe **Scena Mare** a **Teatrului Național „Vasile Alecsandri”** din **Iași** va avea loc premiera spectacolului de balet „Giselle”.

Prețul unui bilet este între 20 și 50 de lei.

Scor la pauză

Să le băgăm calul în casă

● joi seară, Chelsea a jucat doar reflexiv

Îi urăsc pe englezi că au reușit să ne fure victoria aceasta muncită jucînd, să-mi fie cu iertare, ca niște ciubote. Nemotivați, neimplicați, dezinteresați, certați cu viața sau cu mingea, jucătorii lui **Chelsea** au părut mai interesați să viziteze **Centrul Vechi** decît să joace fotbal. Iar **Steaua** a muncit pentru baloane, a încercat să joace semi-precaut – semi-curajos, s-a apărat compact, dar cu destule găuri încît să le dea englezilor speranța că pot înscrie și a atacat în valuri, fără însă să mai spere, după înscrierea golului, că ar putea să o mai facă încă o dată. A fost probabil cel mai ciudat meci de fotbal pe care l-am văzut în ultimii ani. **Steaua** ataca dîrz, dar stîngaci, **Chelsea** se apăra și arunca baloanele în față ca la rugby. **Steaua** se apăra cu toată echipa, **Chelsea** ataca cu vreo cinci-șase oameni.

Și e ciudat cît de simplu poți face o victorie mare să pară mică. Totuși am jucat contra actualei deținătoare a celui mai rîvnit trofeu din **Europa**, **Champions League (CL)**. Trofeu pentru cîștigarea căruia, **Becali** ar cumpăra muntele **Athos** și l-ar muta în **Pipera** și s-ar călugări pînă ar învăța să leviteze. Există explicații mai multe, că englezii ar fi dezamăgiți că au fost eliminați din **CL**, că s-au certat cu antrenorul, că era prost gazonul, că a căzut un meteorit în **Rusia**. Dar poți să nu fii motivat, poți juca prost și prin urmare poți pierde o partidă de fotbal sau poți fi complet antijoc și nici să nu opui rezistență. Și joi seară, **Chelsea** a jucat doar reflexiv. Ca un leu pe care îl bagi în colț, rănit, dar pe care știi că nu poți să îl răpui. Te apropii de el, îl mai împungi și el se repede la tine doar ca să se retragă din nou în colț să-și lingă rănile.

Așa că degeaba s-a urcat patronul echipei din **Ghencea** pe **Maybach** și a început să-și facă cruce în timp ce le cînta **Prohodul** la englezi. Degeaba a anunțat că o să-și vîndă jucătorii de la 10 milioane de euro în sus. Pe **Stamford Bridge** o să fie o altă situație. Măcar din orgoliu dacă nu din motivație, leul o să-și vindece rănile și o să-și arate colții. Și, deși pare nedrept, ca să merităm să ne bucurăm cu adevărat de victoria de săptămîna trecută și să nu fie doar ceva de palmares, trebuie să-i scoatem dinții leului la el acasă.

Cătălin HOPULELE

Stop cadru

Boala curajului, în fugă

● dialogul e generos, antrenant, e viu și caustic, iar problemele celor doi nasc izbucniri vulcanice.

Într-o lume în care eroul poartă un sac de gunoi peste un hanorac cenușiu și salută cu „Excelsior!”, ba își iubește, ba își lovește părinții și caută să sentoarcă la o viață pe care nu înțelege cum a pierdut-o, regizorul **David O. Russell** a sădit, cumva, bucurie. Însă pelicula „Silver Linings Playbook” e o comedie romantică nu pentru că stîrnește chicoteli de îndrăgostire, ci pentru că pune sub semnul întrebării pînă și motivul pentru care zîmbești.

Și pentru că **Tiffany** (**Jennifer Lawrence**) nu-l lasă pe **Pat** (**Bradley Cooper**) să-și piardă și ultimul dram de luciditate care i-a rămas în urma timpului petrecut în ospiciul din **Maryland**. Un timp peste care scenariul aleargă fiindcă n-are importanță. Nici faptul că „eroul” are pumnii pătați de sîngele geloziei nu contează, nici nebunia care i-a încolțit în ochi după ce a fost înșelat și nici măcar obsesia cu care crede că nu și-a pierdut mințile. Pînă ajunge în grija lui **Tiffany**, văduva-copilă cu decolteuri cernite, **Pat** încearcă „să rămînă optimist, ca să poată găsi răul care duce spre bine” (n.r.: „If you stay positive, you’ll find your silver lining”). Mesajul acesta e îmbrăcat de o deplinătate a rolurilor secundare, **Robert De Niro** aducînd din filme precum „The Godfather” exact atîta atitudine dură cît să nu umbrească nebunia pesonajului său, un tată superstițios, cu o afecțiune bizară față de propriul fiu.

Faptul că fericirea se cîștigă în pași de dans poate părea prea dulceag. Însă **Lawrence** și **Cooper** nu lasă nici o clipă filmul să se transforme într-un nou „Step Up”. Dialogul e generos, antrenant, e viu și caustic, iar problemele mărunte ale celor doi nasc izbucniri vulcanice. Episoadele care i-au pus săptămîna trecută un **Oscar** pe brațe actriței de 22 de ani sînt ca o împușcătură cu confetti, stridente dar colorate și se-nvîrt în jurul unei scrisori care nu mai ajunge niciodată la soția lui **Pat**.

„Silver Linings Playbook” licărește lunatic. Pelicula dansează halucinant cu mintea privitorului și-l lasă să fie cinic pînă la capăt alături de personaje, să nu creadă în „tot răul spre bine”. E un film jucat cu umor întunecat, cu priviri tulburi și cu o efervescentă conștiință a faptului că fericirea e frumoasă, dar e imperfectă.

Anca TOMA

Silver Linings Playbook (2012)
Regia: David O. Russell
Gen: comedie romantică

● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ● HOROSCOP ●

BERBEC: Nu ai bani să mergi la frizer, așa că îți mituiești colegul de cameră cu o bere, să te tundă el. Iar o să arăți ca **Rihanna** trei săptămîni.

TAUR: Cu fiecare ieșire în oraș realizezi că suporți din ce în ce mai puțin oamenii. Mai schimbă și tu locurile, prea mult dubstep strică.

GEMENI: Renunți la reggaeton, zumba și alte dansuri de *fitness* cînd ai văzut că te învață cum să te dezbraci în cluburi, nu cum să dai grăsimea jos.

RAC: Vrei un pic mai mulți bani, nu foarte mulți, dar uuun pic mai mulți și să te reapuci de făcut sport, că iar începe să se vadă burta de bere.

LEU: Vrei ca oamenii din jurul tău să devină mai responsabili. Te-ai săturat să fii în echipe de cîte cinci la proiecte și să faci tu toată treaba.

FECIOARĂ: Te-ai săturat să faci atîtea chestii degeaba, adică multe și nimic productiv. Poate ar fi cazul să înlocuiești **Angry Birds** cu seminarul de la 8.

BALANȚĂ: Vrei niște acoliți pe care să-i pui să-ți scrie licența, în timp ce tu stai la umbră, citești o carte bună și bei un cocktail rece.

SCORPION: A venit primăvara, s-a topit gheața de pe baltă și deja te gîndești că vrei să mergi la pescuit, să faci un maraton de albitură.

SĂGETĂTOR: Ai găsit cura perfectă de slăbire: cumperi haine de la magazine pentru copii și nu mai mănînci pînă încep să îți vină.

CAPRICORN: Te amuzi în fiecare dimineață, la cafea, cu postările dramatice și pseudofilosofice de pe blogurile colegilor de an.

VĂRSĂTOR: Ai vrea să ai un pseudonim după care nu te cunoaște nimeni, să scrii toate chestiile pe care nu le suporți la colegii tăi.

PEȘTI: Anul ăsta de ziua ta vrei să primești un camion de dulciuri. Nu un coș, nu o sacoșă de rafie, nu un frigider întreg, ci un camion.

Cum s-au legănat „elefanții”

Lecție de zoologie pe portativ

● solistul își înfășoară firul microfonului în jurul brațului stîng și aplaudă odată cu publicul în ritmul versurilor ● notele izbucnesc ca un gong iar bizarii sar

Nicolae bate la clape și dansează într-un picior

Nu știm cîți elefanți au evadat din rezervații însă, vineri seară, în Underground Pub, am găsit doar cinci. „Les Elephants Bizarres” au venit în Iași pentru deschiderea turneului de promovare al noului lor album, „Zoologic”, și n-au plecat pînă nu au primit încuviințarea că publicul a învățat cîteva versuri. Pentru aproape două ore, trupa nu le-a dat răgaz fanilor să obosească și i-a lăsat să îngîne refrene pornite cînd puternic, ca dintr-un bubuit de tun, cînd domolite de corzile chitarelor.

Ringul de dans din fața scenei e gol, iar melodia celor de la **The Beatles** abia se țese pe buzele privitorilor, cînd dinspre bar apare **Nicolae Cazacu**, primul dintre „elefanți”. Privirea îi este ascunsă de ochelarii rotunzi, ca cei pe care îi purta **John Lennon**, iar papucii de casă galbeni, ca două jucării de pluș cu fața lui **Homer Simpson** îi saltă pe podeaua roasă. Dansează din spatele clapelor, pînă piesa e întreruptă, iar **Ștefan Matei**, solistul trupei „Les Elephants Bizarres”, ne anunță că „începem aventura zoologică”.

Refrenul melodiei „The Adventure” îl simțim aruncat dinspre scenă direct în piept, ca o explozie pornită din chitare și din tobe. Ca o chemare, căci de pe margine, privitorii se adună în centrul localului și încep a dansa, struniți parcă de pișcăturile electronice ale clapelor. Din cînd în cînd, solistul își înfășoară firul microfonului în jurul brațului stîng și aplaudă odată cu publicul în ritmul versurilor.

De neoprit, pe românește

Un tînăr îmbrăcat într-o cămașă încheiată pînă la ultimul nasture e singurul care pare să nu se integreze în turmă. Nici nu vrea să dea mîna cu diavolul cînd se aud primele acorduri ale melodiei „Hello! Says the Devil”, și nici nu își întinde brațele sub ploaia de confetti stîrnită de solist. Din microfon aproape că nu se mai distinge nici o voce, glasul publicului acompaniind instrumentiștii.

Cea de-a doua piesă de pe albumul de debut, „Mushroom Girl”, începe jucăuș, ca o spirală în care corzile chitarelor se împletesc treptat cu tunul tobelor și clipocitul ca picăturile de ploaie, stîrnit din clape. Agitația din mijlocul ringului se pierde înspre margine, unde cîțiva tineri se mulțumesc să privească cu mîinile în buzunare grupul. Așezată pe un colț de canapea, o fată fredonează abia perceptibil refrenul. Asta pînă cînd publicul recunoaște notele melodiei „Nu mă opri”, prima piesă în limba română a trupei. Nu știm cine ar putea să-l oprească pe **Nicolae**, care începe să sară în spatele clapelor, bătînd din palme. „Văd prin peretele gol fericirea tuturor”, răsună în microfon, iar fanii încuviințează și dansează în sincron, unii țopăind, alții doar îndoindu-și genunchii. La răstimpuri se mai aude cîte un „mîinile sus, toată lumea”, însă, pînă să își termine **Ștefan** îndemnul, publicul deja ghicește ce urmează.

Cum se îmbată diavolul

Între piese, membrii trupei aruncă cîte o privire la foile înșirate pe podea, printre instrumente, pe care sînt numerotate melodiile. Nu o dată, solistul, cu mîinile împreunate deasupra capului, aproape că atinge reflectoarele care colorează „elefanții” în nuanțe de albastru, verde sau mov. Cînd notele izbucnesc ca un gong, patru dintre ei sar în același timp, doar tobosarul rămînînd la locul lui. Ca un ecou al vocii cîntărețului, glasul chitaristului aruncă cîteva note mai domolite, însă la fel de bine l-ar putea acompania și **Nicolae**, care fredonează toate versurile în timp ce dansează. Din cînd în cînd, la începutul pieselor, **Ștefan** își pironește privirea în podea, așteptînd parcă un anumit sunet pentru a-și înfășura din nou microfonul în jurul brațului. Și cînd publicul îi recunoaște cîntecul, rîde, iar papucii galbeni de sub clape saltă odată cu timbrul aproape nazal al solistului.

Ni se reamintește să zîmbim, deși chipurile ni s-au dezmorțit de la primele acorduri cu care a început concertul. „Smile” pare să fie ultima melodie din repertoriu, încheiată fără artificii, doar cu o reverență a celor cinci membri. Dar publicul nu îi lasă să plece, așa că pe scenă se întoarce **Cătălin**, unul dintre instrumentiști, care ne anunță că, după încă o piesă, „ne îmbătăm cu toții”. Și ne-am îmbătat, cu soloul de chitară și cu energia „elefanților” care ne-a legănat ca într-un carusel. Ne-am împrietenit din nou cu diavolul, și-am lăsat bass-ul să-i ia locul solistului la marginea scenei, urmat de tunul tobelor și de ultimele note ale clapelor, pornite ca dintr-o joacă de copil. Ne întrebăm ce a fost mai bizar, ritmul care ne-a rămas înțepenit în picioare sau ecoul melodiilor care ni s-a lipit de timpane.

Cătălina DOBROVICEANU

Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P. ● Punctul pe V.I.P.

Și mîinile pot iubi

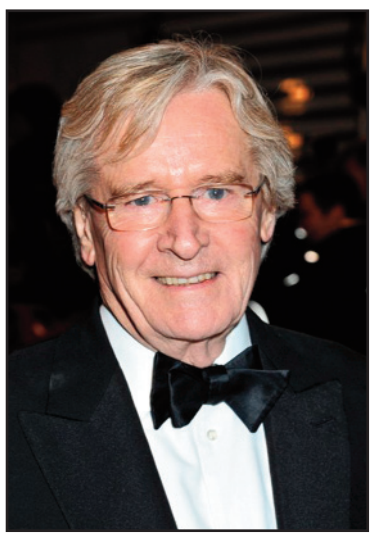

„Simți dragostea mea?”

● starul a devenit recent un „vindecător”, fiind unul din cei 13 adepți ai mișcării

Bill Roache, actor britanic de 81 de ani, renumit pentru faptul că s-ar fi culcat cu peste o mie de femei, a declarat în urmă cu cîteva zile că renunță la sex. Acesta este membru al unei secte care crede că puterea iubirii poate vindeca orice boală, poate pune capăt războaielor, sărăciei sau foametei. **Pure Love Movement** (n.r.: Mișcarea Iubirii Adevărate), al cărei adept a devenit după ce a divorțat de **Emma Jesson** în vîrstă de 44 ani, a reușit să-l convingă pe actorul iubăreț de faptul că nu mai are nevoie să întrețină relații sexuale și să-și reorienteze energia pentru a vindeca cu ajutorul dragostei.

Cu toate că acesta declară că „totul îmi funcționează încă” nu mai simte nevoia de a avea în așternuturile sale nici o femeie și asta după o revelație pe care a avut-o la puțin timp după ce s-a alăturat **Mișcării Iubirii Adevărate**. Cunoscut și sub numele de **Corrie Legend Bill**, starul căsătorit de două ori și cu patru copii a devenit recent un „vindecător”, cum se autointitulează, pentru grupul **Cheshire**, condus de o fostă asistentă medicală. Pînă acum mișcarea are doar 13 adepți, însă, recent, publicul a fost invitat să se alăture acesteia la ședințe la care au participat membri „cu înțelepciune superioară” și care au explicat celor prezenți ce este mesajul dragostei și au descifrat misterele universului.

La aceste întîlniri actorul și-a încercat puterile canalizîndu-și afecțiunea prin mîini în corpurile celor pe care a încercat să-i curețe de boli. **Bill Roache** afirmă că într-o astfel de ședință a reușit să vindece de cancer o femeie. Însă, pentru a repeta minunea și cu o altă persoană, aceasta trebuie să audă mesajul iubirii care trece prin mîinile lui și să „vibreze” atunci cînd o atinge.

Cu toate că **Roache** este membru al unei noi secte, el afirmă că nu contrazice poveștelor lui **Iisus** sau **Buddha** și că îi respectă pe aceștia, doar că mesajul lor a fost distorsionat în timp și că lui i s-a revelat învățătura pierdută a acestora. Mișcarea, al cărei adept este, acceptă orice persoană dispusă să i se alăture și nu face discriminare de nici un fel, singurul criteriu fiind acela al disponibilității pentru iubire. Acesta este și motivul pentru care actorul devenit vraci numește **Pure Love Movement** mai presus decît orice religie. Este posibil să fie mai presus și decît Misa, o altă organizație cu care, după genul de precepte și învățături, pare a se înrudi.

Andrei MIHAI

Localul Troian

Pizza în tonuri de mov

● poți să asiști detașat la întreaga forfotă de afară ferit de zgomotul roților de tramvai

În zilele în care ești sătul de agitația și *fast-food*-ul ce domnesc la **Palas Mall**, **Pizzeria Domnească** poate fi o alegere bună și se află la doar cîțiva pași de **Palatul Culturii**. Nu ai cum să nu o găsești, felinarele ce străjuiesc curtea interioară fiind un bun semn de orientare pentru cei mai puțin descurcăreți. În plus, îl auzi pe **Freddie Mercury** cu-al său „I want to break free” încă de pe partea cealaltă a drumului, datorită difuzoarelor amplasate la exterior.

Pizzeria Domnească poate fi locul pe care îl alegi atunci cînd mîncarea de acasă s-a terminat de mult. Prețul unei pizza este cel pe care îl întîlnești de regulă în majoritatea restaurantelor din oraș, adică între 11 și 27 de lei, variind în funcție de mărimea blatului ales. Localul vine cu o noutate: pizza este preparată la cuptor pe lemne, așa cum este specificat în meniu. În ceea ce privește răcoritoarele, acestea nu sînt scumpe, 5 lei fiind prețul pe care îl plătești pentru o *Cola*, *Fanta* sau *Sprite*, în timp ce *fresh*-ul sau limonada te fac să scoți dublu din portofel.

Chiar dacă peretele dinspre stradă este din sticlă, poți rontăi blatul crocant cu poftă, pentru că nimeni din exterior nu te poate vedea, fiindcă geamul este fumuriu. În schimb, tu poți să asiști detașat la întreaga forfotă de afară, fiind în același timp ferit de zgomotul roților de tramvai sau al țevilor de eșapament înfundate. Scaunele moi și canapelele care îndeamnă la relaxare te fac să mai pierzi ceva timp prin local. Nici mixul de melodii molcome nu te va pune pe fugă, contribuind în egală măsură la atmosfera liniștită.

Dacă îți arunci ochii prin încăpere, vei descoperi că peretele de sticlă, alături de cel cu aspect de piatră, oferă o imagine neobișnuită, de cavernă rătăcită în inima orașului. Aceasta însă nu strică tonul de armonie, la care se înscriu și chelnerii, care poartă, ca semn distinctiv, o cămașă liliachie, asortată cu lustrele din local. Se pare însă că spiritul flăcării violet nu i-a cuprins, din moment ce sînt singurii care împrăștie energii negative la contactul cu clienții.

Ana SIPOȘ

Casa de Cultură a Studenților
Str. Vasile Conta nr. 30, et. 2,
700106 Iași. **Tel**.:0746/230.032, 219520,
e-mail: redactia@opiniastudenteasca.ro

opinia veche

DIRECTOR: Laura PĂULEȚ
REDACTOR-ȘEF: Cătălin HOPULELE
REDACTOR-ȘEF ADJUNCT: Oana OLARIU
SECRETAR GENERAL DE REDACȚIE: Ioan STOLERU
ȘEF DE DEPARTAMENT: Iulia CIUHU (Franța), Anca TOMA
REDACTORI: Alexandra IVĂNESCU, Dan CONDREA, Paul ANDRICI, Iulian BÎRZOI, Cătălina DOBROVICEANU, Iuliana LEONTI, Andrei MIHAI, Mădălina OLARIU, Anca TOMA, Daniela VORTOLOMEI
COLABORATORI: Alexandra FILIP, Ana SIPOȘ
PUBLICITATE: Bogdan COBUZ
EDITOR: Daniel CONDURACHE

Ședințele de redacție au loc luni și miercuri, de la ora 20.00. Revista se poate procura și de la sediul redacției.